

DABARTIES BILDESIUOS

BOLŠEVIKŲ "FAKTAI"
NEATITINKA TIKRE-
NYBEI

Brooklyno lietuvių bolševikų "Laisvė", pasmerkus Lietuvos mokyklų vadovėlius, sako, kad "Lietuva nebūtų laimėjusi nepriklausomybės, jeigu Rusijoje caras nebūtų buvęs nušautas, tai negincijamas faktas". Gincijamas ir dar kaip. Kada jau caras buvo nušautas, tai Lietuvą užplūdo įvairaus nlauko bolševikai, lenkai ir bermontininkai. Lietuvos gynėjai turėjo daug vargo, daug gyvybių paaukojo, kol visus tuos Lietuvos priešus išvijo iš Lietuvos. Aukščiausiojo buvo skirta, kad Lietuva būtų nepriklausoma valstybė, ir Jis davė jėgų Lietuvos jaunuoliams ir jų vadams Lietuvą apginti nuo visų išorinių priešų. Tik prisiminkime kovas su Rusijos bolševikais, su Vokietijos bermontininkais, su lenkais ir turėsimė faktą, kad Rusijos caro nušlavimas dar neužtikrino Lietuvai nepriklausomybės, o tik apsunkino, nes ją užplūdo nepageidaujami "svečiai", kurie terorizavo Lietuvos gyventojus.

Brooklyno "Laisvė", lietuvių stalincų organas, labai dažnai rašo apie protestantų prycerių veiklą ir savo raštuose protestantų prycerius vadina kunigais. Protestantų prycerių yra ir komunistų partijų arba komunistams simpatizuojančių. Tokie pryceriai labai dažnai padaro dvasininkų luomą žeminančių darbų. Komunistų spauda, rašydama apie tokius prycerių darbus, visada juos tituluoja "kunigais", tuo tiksliai nori žeminti katalikų kunigų vardą. Eiliniai skaitytojai, nežinodami komunistų triksų, pamano, kad komunistų socialistų minimi "kunigai" yra katalikų kunigai.

Taigi įspėjame visus, kad skaitydami komunistų ar socialistų laikraščius ir radę ką nors apie kunigą be pažymėjimo, kad tai kataliku kunigas, supraskite, kad rašo apie protestantų prycerį, nes komunistų ar socialistų spauda, rašydama apie katalikų kunigus, parašo "katalikų kunigas". Tą išsitemykite, kad nebūtumėte suklaidinti.

— Žemaičių plento dalis nuo Kauno iki Raseinių jau būsianti atidaryta gruodžio mėnesį — iš viso apie 55 kilometrai.

VAŽIUOKITE

LIETUVON

Per

DARBININKO
LAIVAKORCIŲ

AGENTURA

366 W BROADWAY, N. Y. 10013
TEL. JOBU/TON 2680.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

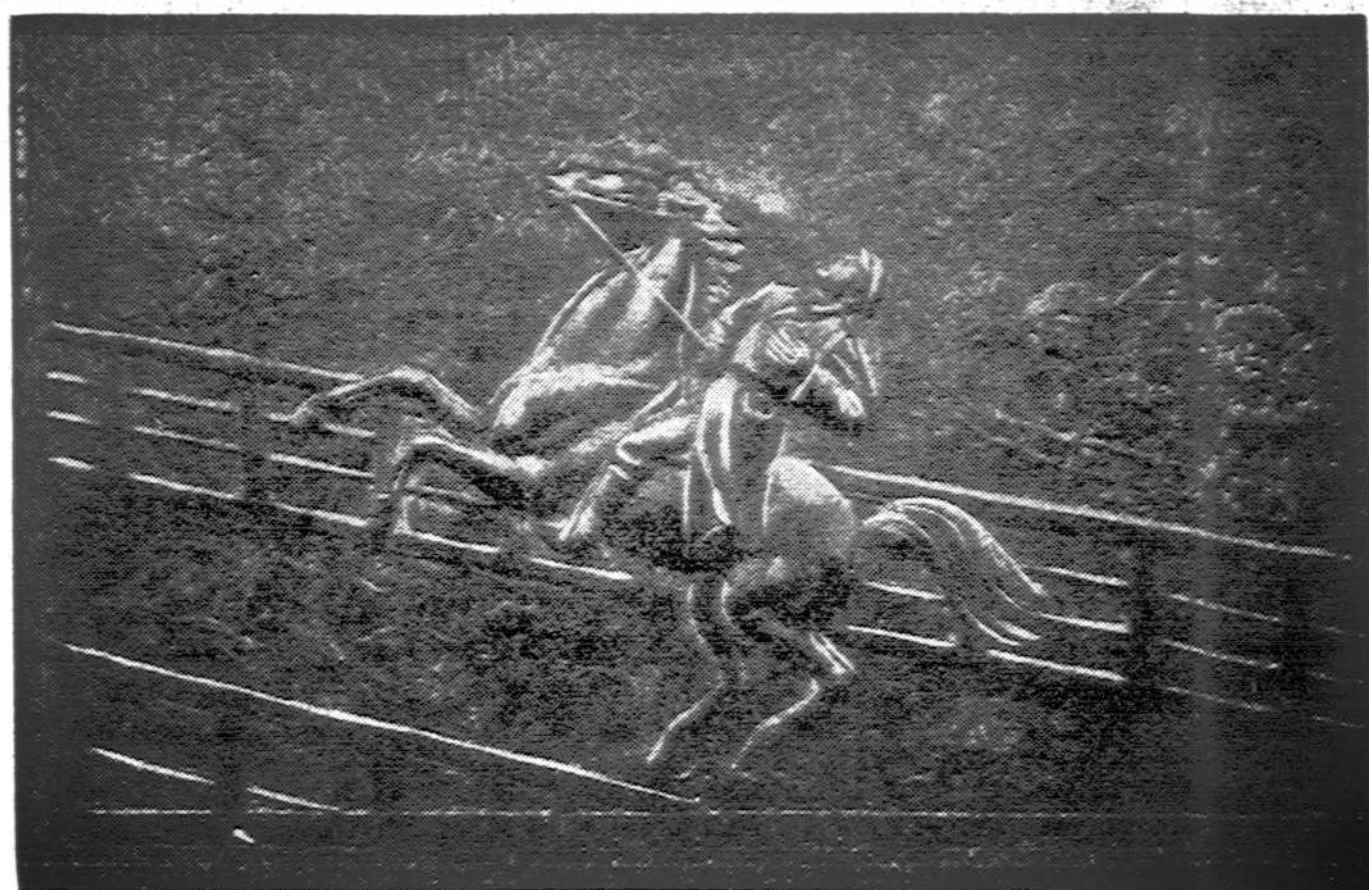
ANTRADIENIS (Tuesday), SAUSIS (January) 11 D., 1938 M., No. 3.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris

Pirmasis už Lietuvos nepriklausomybę žuvęs lietuvių karininkas Antanas Juozapavičius. Jis, būdamas 1-jo pėst. pulko vadu, žuvo 1919 m. vasario 13 d. ant Alytaus tilto kautynėse su bolševikais. Sis skulp. Zikaro A. Juozapavičiaus bareljefas įmūrytas jo vardo naujajame Alytaus tilte.

Vatikanas Nutraukęs Konkordatą Su Lietuvos Valdžia

FEDERACIJOS TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Chicago, Ill. — Penktadienį, sausio 7 d. įvyko ALRK Federacijos Centro valdybos posėdis svarbiais katalikybės ir tautybės reikalais. Centro Valdyba nutarė tuo reikalu šaukti Federacijos Tarybos suvažiavimą, sausio 25 d., Pittsburghe. Federacijos Tarybą sudaro: Kunigų Vainybės ir Federacijos Centro Valdybos, centralinių lietuvių katalikų organizacijų pirmininkai ir sekretoriai, redaktoriai ir Federacijos apskričių pirmininkai ir sekretoriai.

NAUJAS LIETUVIS PROFESIJONALAS

Waterbury, Conn. — Ši kolonija susilaukė dar vieno jauno profesionalo, asmeny Dr. Jono Steponaitis, Jr. Dr. Jonas Steponaitis, Jr. yra baigęs šv. Juozapo lietuvių parapijinę mokyklą, Crosby High School, Katalikų Universitetą ir Tufts Dental Kollegiją. Dr. Jonas Steponaitis, Jr. dentisterijos ofis atidaro šiandien, sausio 11 d. š. m. adresu: 77 Bank St., načiame lietuvių kolonijos centre.

Naujam ir jaunam profesionalui linkime geriausių sekmių.

DŽŪKŲ KRASTAS PTL- NAS MINERALINIŲ ŠALTINIŲ

Informuojama, kad Alytaus, Trakų ir Seinų apskrityse mineralinių šaltinių yra Birštono, Stakliškių, Aukštadvario, Varėnos, Alytaus, Nemunaičio, Merkinės, Liškiavos, Ūrų, skininkų, Veisiejų, Kapčiamiesčio ir kitose apylinkėse.

J. E. VYSKUPAS MEČISLOVAS REINYS PASKIRTAS VILKAVISKIO VYSKUPIJOS GANYTOJU

Siomis dienomis gavome iš Kauno žinių, kad ten esą gandų ir tikrinimų, kad Vatikanas nutraukęs konkordatą (sutartį) su Lietuvos valdžia, šios žinios nėra oficialės, bet gali būti tikros, nes pastaraisiais laikais Lietuvos tautininkų valdžia sistematingai atiminėjo katalikų organizacijoms, spaudai ir mokykloms teises. Teologijos - Filosofijos skyriaus suvaržymas, tai skaudžiausias smūgis katalikams.

Kaip jau buvo rašyta, Lietuvos tautininkų valdžios seimas Teologijos - Filosofijos fakulteto neuždarė, bet atėmė valstybines mokslo teises. To skyriaus studentai baigę mokslus ir gavę diplomus, negali gauti vietos kaip cenzuoti mokytojai, negali gauti tarnybos.

Nors faktinai Filosofijos fakulteto neuždarė, bet greitai laiku prie tokio likimo prieis, nes mažai atsispa studentų, kurie norės studijuoti tokiam skyriui, kurio valdžia nepripažįsta. O kai bus mažai studentų, tą fakultetą visai uždarys dėl to, kad mažai studentų. Vadinas, sudaro aplinkybes tokias, kad galėtų visai uždaryti. Dabar studentai, norėdami įstoti į humanitarinių mokslų fakultetą, turi laikyti kvotimus, nežiūrint to, kad jie jau tuos mokslus yra baigę Filosofijos fakultete. Bet kas blogiausia, tai kad reikia laikyti kvotimus sulig to fakulteto nustatytų mokslo planų. O tas mokslo planas yra skirtingas nuo Filosofijos fakulteto. Susidaro daug sunkumų.

Pagal tokį Lietuvos tautininkų valdžios ir jos seimo patvarkymą, Filosofijos fakultete gali studijuoti tik tie studentai, kuriems nesvarbu tarnyba, o tik išsimokslinimas. Gavę diplomus, turi laukti geresnių laikų, kada katalikams bus suteikta daugiau teisių, kai jie dabar turi.

Tokias tai "lengvatas" turi katalikai Lietuvoje. Taigi galimas daiktas, kad Vatikanas nebegalės pakeisti tokio katalikų teisių siaurinimo ir varžymo iš tautininkų valdžios pusės.

Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos tarybos suvažiavimas šaukiamas kaip tik laiku. Svarbiausiu klausimu turėtų būti — Lietuvos katalikų teisės Lietuvoje.

Prez. Roosevelt Skelbia Karą Autokratams

Washington, D. C. — Šeštadienio vakare, sausio 8 d. prez. Roosevelt kalbėjo per radio, Jackson minėjimo proga. Jis kalbėjo susirinkusiems į bankietą demokratams ir visai tautai. Prez. Roosevelt pareiškė, kad jis be jokių kompromisų kovosias prieš mažumą turtuolių, kurie

kontroliuoja industriją ir finansus šios šalies ir kurie vis dar nori valdyti šalies administraciją. Prezidento Rooseveltto kalba buvo turininga. Jeigu jam pavyktų nugalėti keletą stambių kapitalistų, kurių rankose industrija ir finansai, tai galima laukti gerovės šioje šalyje.

Ispanijos Nacionalistai Pasiruošę Pulti Almeria

ISPANIJOS RADIKALAI UŽĖMĖ TERUELĮ

1500 NACIONALISTŲ
PASIDAVĖ RADIKALAMS

Hendaye, Prancūzijos Ispanijos rubežius — Ispanijos radikalų žiniomis, radikalų valdžios kariuomenė galutinai užėmė miestą Teruel. Tūkstančiai žmonių žuvo mūšiuose. Teruel miesto centrinė namų rūsiuose buvo pasislėpę apie 2000 nacionalistų, vyrų, moterų ir vaikų. Ginkluoti vyrai gynė miestą nuo "lojalistų". Bet po dviejų savaičių gynimosi, gyvenimas rūsiuose pasidarė nebepakenčiamas. Teruel miesto gubernatorių telefonu susisiekė su pasislėpusiais rūsiuose nacionalistais ir pasiūlė nasiduoti. Telefonu negalėjo gerai susikalbėti. Nacionalistai pakvietė pas save gubernatorių deryboms. Susitarta. Gubernatorius užtikrino, kad jie nebus sušaudyti, turės laisvę. Raudonasis Kryžius net reikalavo, kad radikalų valdžia leistu laisvai, norinčius važiuoti į užsienius, išvažiuoti. Radikalų valdžia pastarojo reikalavimo nepripažino.

Apie 1500 vyrų, moterų ir vaikų pasidavė radikalams.

JAPONIJA PASIRYZŲS PAKLUPDYTI KINJĄ

Shanghai, Kinija, sausio 10 d. — Iš Japonijos praneša, kad pusę milijono Kinijos kareivių visame Šiaurės Kinijos fronte pasitraukia iš pozicijų. Sakoma, kad Japonija kariniais orlaiviais demoralizavo kiniečius. Visoje Šiaurės Kinijos siaučia baisūs šalčiai. Šimtai tūkstančių kiniečių kareivių susitelkę prie Lungchai geležinkelio linijos, kad sulaukytų japonų nuo višiško užėmimo Shantung provincijos. Bet vargiai jiems pavyks tai padaryti. Japonija padariusi slapta keturių metų karo planą. Ji pasiryžė Kiniją paklupdyti. Jeigu Kinija nesusilaiks pagalbos, tai nėra kas Japoniją nuo to sulaukėtų.

BUV. PALANGOS BUR- MISTRAS NUBAUSTAS 4 MT. S. D. KALĖJIMO

Gruodžio 17 d. Šiaulių apyg. teismas išvažiuojamoje sesijoje Kretingoje svarstė buv. Palangos burmistro Vl. Kraujelio, žymaus tautininkų veikėjo, bylą. Jis buvo kaltinamas pasisavinęs per 28.000 Lt. Palangos miesto s-bės pinigų. Už šį išikvojimą Vl. Kraujelis nubaustas 4 metais s. d. kalėjimo su pilietinių teisių atėmimu.

ISPANIJOJ NUŽUDYTA 16,286 KUNIGAI

Hendaye, Prancūzijos Ispanijos rubežius — Pranešama, kad Ispanijos civilio karo metu radikalai komunistai - anarkistai nužudė 16,286 kunigus. Į tą skaičių neįskaitoma tie kunigai, kurie dingo be žinios. Ispanijos kankinių kraujas dar daugiau turėtų užgrūdinti viso pasaulio civilizuotus žmones, o ypač katalikus kovoti komunizmui, ta žiaurų civilizuoto pasaulio naikintojui.

PREZ. ROOSEVELT UŽ- TIKRINA ALGŲ - VA- LANDŲ ĮSTATYMĄ

Washington, D. C. — Prez. Roosevelt turėjo pasikalbėjimą su Pietinių valstybių gubernatoriaus algų ir darbo valandų pramonėje ir industrijoje klausimu. Septyni Pietinių valstybių gubernatoriai remia prez. Roosevelt sumanymą. Prez. Roosevelt užtikrino, kad Kongresas algų - valandų bilių priims.

NACIŲ RIAUŠĖSE SU- ZEISTA 50 VENGRIJOJE

Budapestas, Vengrija — Čia buvo suvažiavę sportininkai pašliužomis čiužinėti ant Schwabengberge kalno. Naciai pamatę žydus sportininkus pradėjo triukšmauti. Kilo riaušės. Sužeista 50 žmonių, keturi nuvežta į ligoninę ir 12 riaušinių areštuota.

Katalikiškų Draugijų, Kuopų Ir Veikėjų Dėmesiui!

A. L. R. K. Naujosios Anglijos Seimelis įvyks vasario 22 d., 1938 m., Nekalto Prasidėjimo P. Marijos parapijos mokyklos salėje, 432 Windsor St., Cambridge, Mass. Prašome gerb. draugijų, kuopų ir veikėjų išrinkti atstovus į seimelį ir pagaminti įnešimus.

L. R. K. F. N. A. Apskričių Valdyba:
Kun. Pr. V. Strakauskas, Dvasios Vadas,
A. Zaveckas, Pirmininkas,
B. Jakutis, Sekretorius.

LDS. NARIŲ IR "DARBININKO" SKAITYTOJŲ DĖMESIUI!

Šiuomi "Darbininkas" skelbia Sausį ir Vasarį kaip Katalikiškos Spaudos mėnesius — vaju. Per tuos porą mėnesių Darbininko kaina sumažinta iki \$3.00 metams. Už pusę metų — \$1.50. Sykį į savaitę metams \$1.50. Į Lietuvą metams \$4.00, pusei metų — \$2.00.

Taigi prašome gerb. "Darbininko" skaitytojų pasinaudoti šia proga — atnaujinti prenumeratą iki vasario 28 d.

Primername ir LDS kuopų nariams, kad nevilkintų savo duoklių, bet pradžioje metų apsimokėtų už organą "Darbininką".

Ką tik išėjo iš spaudos Valgių Gaminimo Knyga, kurioje yra daugybė receptų — nurodymų kaip skaniai ir ekonomiškai pagaminti valgius. Taipgi šioje knygoje nurodė kaip galima pigaminti iš įvairių valgių vynu. Jos kaina tik \$1.00. Knyga turimi 223 puslapiai.

Žinios Iš Lietuvos

KAUNAS MAŽIAUSIAI APŠVIESTA EUROPOS SOSTINĖ

Teigiama, kad nė vienas Europos sostinių miestų nėra taip blogai apšviestas, kaip Kaunas. Tarp tautinėje Europos miestų apšvietimo statistikoje Kaunas dar visai nefigu ruoja, tačiau ligi šiol jis apšvietimu dar aplenkdamas Albanijos sostinę, tačiau dabar, pradėjus Albanijai modernizuotis, Kaunui tenka mažiausiai apšviestos sostinės "garbė". Užsieny daug mažesni už Kauną provincijos miesteliai geriau apšviesti. Kol Kauną elektra maitins dabartinė belgų b-vė, geresnio apšvietimo netenka laukti, nes elektra dar per brangi.

ŪKININKAMS PAGELBA

Kaunas — Gruodžio 22 d. Seimas nukentėjusiems nuo audrų ūkininkams šelpti įstatymą. Tą pačią dieną Seimas svarstė ir priėmė kitą svarbų įstatymą, būtent: kaimo gyventojų sveikatingumo reikalą, kuriuo einant ateinančiais metais miesteliuose ir kaimuose bus įsteigta 200 medicinos punkty. Medicinos personalas kaimuose bus šelpiamas Valdžios.

Be to, prieš išsiskirstydamos Kalėdų šventės, Seimas priėmė žyminio mokesčio pakeitimą, kuriuo ūkininku susirašėjimas su žemės Banku atleidžiamas nuo žyminio mokesčio.

LIETUVOS OLIMPIADUJE BUS IR ŽIRGINIS SPORTAS

Žirginio sporto sąjunga nutarė dalyvauti Lietuvos tautinėje olimpiadoje, kuri įvyks 1938 metų liepos mėn. pabaigoje.

Žirginis sportas pirmojo Lietuvos tautinėje olimpiadoje pasirodys liepos mėn.

VALGOMUJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoja šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

POVILAS BUSHMANAS
48 Crescent Avenue,
Telephone Columbia 6702
29 Savin Hill Avenue,
DORCHESTER, MASS.

PERKINS SQ. CASH MARKET
Povilas Baltrušičius, sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3120

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS

PŪ GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Markslėnė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298

Vice-pirm. — Ona Janienė,
1422 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Bronė Cunienė,
29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Tel. PAR 1864-W.

Fin. Rašt. — Marijona Markonitė,
4115 Washington St., Roslindale, Mass.
Tel. Parkway 0565-W

Edininkė — Ona Staninaitė,
105 West 8th St., So. Boston, Mass.

Traktdarė — Ona Muzgirdienė,
1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Kasos Globėja — Ona Slaurienė,
448 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesį.

mėn. 22, 23 ir 24 dienomis. Be to, bus sudarytos rungtynės Klaipėdoje birželio 29 ir Palangoj liepos mėn. 3 dieną. Olimpinės rungtynės būsiandos labai įvairios ir įdomios. Rungtynių programą pajavairins staigmenomis kariuomenės kavalerija ir artilerija. Rungtynėse dalyvausią ir lietuviški risokai, kurių auginimas yra labai paplitęs rytų Lietuvoje. Rytiečiai dalyvaus su risokais, pakinkytais ir tam tikrus dviračius vežimėlius.

ZARASAI

Nugriovė Cerkvę
Miesto savivaldybė, susitarusi su apylinkės rusais — sentikiais, nutarė nugriauti miesto centre stovinčią sentikių cerkvę. Cerkvė buvo pačiame miesto viduryje ir užstojo miesto vaizdą: halę ir kitus pastatus. Griovimo darbai jau baigiami, o cerkvė bus pastatyta kitoje vietoje. Toj vietoj, kur stovėjo cerkvė, bus įrengtas skveras — gėlynas. Tai suteiks miestui kitoją išvaizdą, ir atvykstantieji ekskursantai ir svečiai išvaizdai turės kuo pasigėrėti.

VIEKSNIAI

Buv. Miestelio Vietoje — Ūkis

Iki 1863 m. Fel. Kontrimui valdant Tučių dvarą, prie vieškelio Smiltinės oamišky buvo įsikūręs Baltakių miestelis. Prieš 1863 mt. F. Kontrimas norėjęs pastatyti čia bažnyčią, tačiau užėjus sukilimui, kuriame dalyvavo ir Kontrimas, kuris 1865 m. mirė Šiaulių kalėjime, bažnyčia liko nepastatyta.

Sukilimui nurimus, radosi šalininkų, kurie bažnyčią pastatė Narimdaičių kaime. Ten ji ir dabar tebėra. Nesant bažnyčios, pradėjo mažėti ir Baltakių miestelis. Užėjus žemės dalinimui, jis visai buvo panaikintas. Buv. miestelio vietoje dabar yra žukausko ūkis.

K. ŠIDLAUSKAS

918 E. Broadway
Tel. SOUth Boston 9367

Pristatau Ice Creamą ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖ DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas Juozas Švagždyas,
601 6th St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirm. Albinas Neviera,
16 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. Jonas Glinėckis,
5 Thomas Pl., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. Aleksandras Ivaska,
1514 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Edininkas Pranas Tuleikis,
109 Bowen St., So. Boston, Mass.

Maršalka Jonas Zalkis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

7:30 val. vakare, pabažnytinėj sv. tarnybė.

Visais draugijos reikalais kreiptis pas protokolų raštininką.

PUSĖ MILIJONO LIETUVIŲ NEMATĖ LIETUVOS

"Pasaulio Lietuvis" Nr. 2 rašo, kad lietuvių tauta yra viena iš labiausiai pasisklidusių po pasaulį tautų. Apskaičiuojama, kad iš dabar gyvenančių lietuvių pusė milijono nėra mačiusių Lietuvos.

DAR TRYS GPU PULKAI

GPU viršininkui Ježovui pavesta suformuoti tris GPU pulkus, kurie veiks tik pasieniuose. Kiekvieną pasienio GPU pulką sudarys 3.000 vyrų. Be to, kiekvienas pulkas turės po 60 galingų lėktuvų.

MATUOS ZARASŲ, UTENOS IR UKMERGĖS EŽERUS

Vasario mėn. un-to geografinės katedra ir Lietuvos geografinė d-ja, vadovaujant prof. K. Pakštui, rengiasi vyktyti Zarasų, Utenos ir Ukmergės apskritys matuoti ežerų gilumo.

BIRŽUOSE STATYS PLYTINĖ

Biržų apskrities ūkininkai, turėdami gerų molyų, kelia reikalą prie Biržų pastatyti didelę plytinę. Darbus norima pradėti vasarą.

KIEK LIETUVIŲ IŠVAŽIUODAVO AMERIKON

Prieš Didįjį karą, Amerikos Jungtinių Valstybių imigracinių biurų žiniomis, lietuvių Amerikon atkeliavdavo:

1899 metais	6.858
1900	10.311
1901	8.815
1902	11.629
1903	14.432
1904	12.780
1905	18.604
1906	14.257
1907	25.884
1908	13.720
1909	15.254
1910	22.714
1911	17.027
1912	14.078
1913	24.647
1914	21.584

KAUNE IVYKO DIDELE NELAIME

Lietuvos Valstybės miestuose vis tebevaroma plati statyba. Stato visokių namų pastatus ne vien valstybė, bet ir savivaldybės ir privatus asmens. Tačiau šiuo atžvilgiu pirmoje vietoje yra Kaunas, kuris kasmet susilaukia daugiausia visokių didelių pastatų.

Siemet Kauno priemiestyje Šančiuose pradėta statyti milžiniškas visose Baltijo valstybėse didžiausias autobusų garažas. Jo statybai paskirta apie milijonas litų. Garažs turės sutilpti 100 autobusų, be to, dar buvo pristatyta techniškos dirbtuvės, daug gyvenamųjų butų ir kt.

Šio mėnesio pradžioje garažas jau buvo pastatytas. Beliko užbaigti tik vidaus įrengimai. Bet gruodžio mėn. 11 dieną staiga įvyko nelaimė. Garažas sugriuvo. Nelaimės metu garaze dirbo 280 žmonių. Pradėjus garažo pastatui judėti darbininkų tarpe kilo didžiausias sumišimas. Visi spruko laukan. Netrukus visas garažas virto griuvėsiais. Jo griuvimo metu vienas darbininkas užmuštas, o 7 sužeisti.

Lietuvos Naujakurio sodyba

kilo didžiausias sumišimas. Visi spruko laukan. Netrukus visas garažas virto griuvėsiais. Jo griuvimo metu vienas darbininkas užmuštas, o 7 sužeisti.

ČIGONAI PERSIRENGUSI POLICIJA

KAIP ČIGONAI PINIGUS SLEPIA

Šiais metais iš Batakų valsč. gyvenančios pil. Obakevičienės čigonė pavogė 5 tūkstančius dolerių ir 450 litų.

Policija nustatė, kad vagystę padarė čigonė Janavičienė, kuri atsibastė gyventi į čigonų taborą Krakių miškuose.

Krakių policija su Tauragės kriminaline policija nuvyko į mišką jos sulaukyti, tačiau ji spėjo pini-gus įduoti 12 metų sūnui, kuris juos paslėpė miško gilumoje.

Paslėpęs, pats nubėgo į kitą taborą, esantį Josvainiu miškuose pas švogeri Adomaitį. Nuo to laiko jie abu tuos pinigus saugojo, niekur neidavo iš miško ir niekam nesirodydavo, laukdami, kol motina grįš iš kalėjimo.

Jei kas nors orie jų artindavos, tai kiti čigonai sutartais ženklais juos įspėdavo.

Norėdami vis dėlto patirti, kas tuos pinigus saugo, policijos valdininkai nasivertė čigonais ir apsigyveno jų tabore. Jiems pavyko susekti kas tuos pinigus daboja ir buvo sumintas čigonas Adomaitis su Janavičienės sūnumi Leonu, tačiau iš jų jokiu būdu negalima buvo sužinoti, kur vogti pinigai paslėpti.

Tada buvo imtasi kitų priemonių. Kiekvieną kartą, kai tik turguje pasirodydavo iš taboro šeši vyresni čigonai — šeimų galvos — jie būdavo sulaukiami ir tardomi, kol turgus pasibaigia.

Toks sulaukymas jiems labai įgriso, nes negalėjo arkliais mainykauti.

Tada jiems buvo pasakyta, jog policijai viskas žinoma, ir jie patys geriau padarys, jei privers čigoną Adomaitį pasakyti, kurioje vietoje pinigai yra paslėpti. Ir vieną turgaus dieną čigonai apspito Adomaitį, trumpai su juo pakalbėjo, paskui visi nuo jo atšoko ir kuone vienu balsu suriko:

— Jau pasakys, kur pinigai!

Čigonas Adomaitis išpasakojo, kur pinigai paslėpti.

ti, būtent 6 kilometrai nuo Krakių, miške.

Į skudurus ir popiergalius įvytioti, buvo rasta 3600 dolerių, o 3000 litų nerasta.

KRINČYNAS

Krinčynas mažas miestelis. Jis ir liktų nežinomas, jei niekuo neišsiskirtų iš daugelio panašių miestelių. Čia miestelio išvaizda liūdoka: yra suvargusių triobelių, kapinės neaptvirtos, tvoros nesusitvarkiusios... bet girtinas Krinčynas lietuvių susipratimu.

IVAIROS ŽINIOS

NACIAI PALEIDO LAISVĘ 81 PROTESTANTŲ PRYČERI

Berlynas, Vokietija, sausio 10 d. — Naciai ne viešai pranešė 50 protestantų pryčeriams, kurie buvo paleisti į namus praleisti Kalėdų šventes, kad jiems nereikia grįžti į kalėjimus. Tuos 50 paleidę, pranešė ir kitiems 31 kalėjimuose sėdintiems, kad ir jie paleidžiami į laisvę. Protestantų pryčeriai sėdėjo kalėjime už tai, kad jie priešinosi Hitlerio pagoniškai religijai. Trylika protestantų pryčerių tebesėdi kalėjime. Daug katalikų kunigų sėdi kalėjimuose už tokius pat "nusikaltimus", bet jų, kaip "pavojingų" Hitlerio režimui, neišleidžia.

Visose katalikų bažnyčiose buvo skaitomas vyskupo Konrado von Preysing - Lichtenegg - Moos laiškas, kuriuo ragina katalikus siųsti savo vaikus į Katalikų mokyklas. Katalikų veikla, nežiūrint nacių žiaurios persekiojimo, yra stipri. Katalikų Bažnyčios vadai herojiškai gina katalikų teises Vokietijoje.

NAUJAS J. V. AMBASADORIUS ANGLIJAI
Washington, D. C. — Šiomis dienomis prez. Roosevelt paskyrė Jung. Valstybių ambasadoriumi Anglijai Joseph P. Kennedy, kataliką, devynių vaikų tėvą, prekybos laivyno pirmininką.

Taipgi padaryta ir kitos užsieny permainos. Ambasadorius Davies iš Rusijos perkliamas į Belgiją, o Hugh R. Wilson, užsieny reikalų departamento sekretorius asistentas paskirtas ambasadorium Vokietijai.

J. V. ĮTEIKĖ NOTĄ SOVIETŲ RUSIJAI

Maskva, Rusija — Šiomis dienomis Jung. Valstybių ambasadorius Maskvoje įteikė sovietų vyriausybei notą, kuria reikalauja suteikti žinių kas

vaizda liūdoka: yra suvargusių triobelių, kapinės neaptvirtos, tvoros nesusitvarkiusios... bet girtinas Krinčynas lietuvių susipratimu.

Krinčyne nebeliko nė vieno svetimtaučio prekybininko: visus juos nukonkuravo lietuviai pirkkliai savo teisingumu bei sąžiningumu. Gražiai tarpusavy sugyvendam. Gražiai tarpusavy sugyvendam, ką nors ištikus nelaimėi, visi skuba padėti. Rugpjūčio mėn. sudėję p. Stukio malūnas. Spėjama, kad buvo padėtas iš keršto. Ponas Stukys už didžiai rūpestingai atliekamą žmonėms patarnavimą visų krinčiniečių yra labai branginamas. Užtai, ištikus ji tokiai skaudžiai nelaimėi, visi kuo kas galėdami stengėsi padėti vėl atsistatyti malūna. kuris šiomis dienomis vėl paleistas į darbą. Dabar malūnas jau apdraustas.

LIETUVA PARYŽIUJE GAVO 58 PREMIJAS

Gautosiomis žiniomis, 1937 m. Paryžiaus parodoj Lietuva gavo 58 premijas, buvo išstatę eksponatus 44 dalyviai. Premijų paskirstymas toks: 8 Grand Prix, 11 garbės diplomu, 21 aukso medalis, 12 sidabro ir 6 bronzos. Smulkesni duomenys prancūzų spaudos bus paskelbti 1938 m. sausio mėn. gale.

SUSIRGO TEISĖJAS CARDOZO

Washington, D. C. — J. V. Aukščiausiojo Teismo teisėjas Benjamin N. Cardozo sunkiai susirgo širdies liga. Teisėjas Cardozo yra 67 m. amžiaus. Jis yra prez. Rooseveltto naujos dalybos rėmėjas.

NESUSIPRATIMAI CIO RASTINĖJE

Detroit, Mich. — United Automobile Workers unijos pirmininkas Martin atleido iš tos unijos raštinių du organizatorius. Kilo nepasitenkinimas. Kiti raštinės darbininkai pareiškė protestą ir reikalauja, kad atleistus organizatorius grąžintu darban. Unijos vadas Martin aiškina, kad tai padaryta ekonominiiais sumetimais. Bet unijistai tokiu pareiškimu nepatenkinti ir grąsina "sėdėjimo" streiką, jeigu Martin neįsipildys jų reikalavimo.

SUŠAUDĖ 8 SOVIETŲ VALDININKUS
Maskva, Rusija — Šiomis dienomis sovietų krūviniojo diktatoriaus Stalino budeliai sušaudė 8 žymius sovietų valdininkus, armenus, kurie buvo apkaltinti samokslu atskirti Armeniją nuo sovietų ir ją pavesti kitos valstybės globai. Visi 8 sušaudyti armenai buvo žymūs valdininkai — komisarai. Jie buvo nuteisti be teisės apeliuoti. Nors žinios nepaaiškina, kad jie prisipažino kaltais, bet suprantama ir be to, nes visi, kurie tik buvo teisiami ir nuteisti sušaudymui, esą prisipažinę kaltais ir dar kaltes.

Epikletas

CREMO ALE

Padarytas Tam, Kad Patenkinus Visus!

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet prašykite CREMO ALE, kuris yra padarytas iš geriausių miežių ir tinkamai įsėdintas.

CREMO galite gauti iš krano ir butelinuose.

Kartą jo paragavę — visuomet norėsite!

CREMO galite gauti iš krano ir butelinuose.

Cremo Brewing Co.

BELDEN ST. NEW BRITAIN, CONN.

TEL. NEW BRITAIN, 3700.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R.C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: DOMESTIC YEARLY \$4.00 FOREIGN YEARLY \$5.00 DOMESTIC ONCE PER WEEK YEARLY \$2.00 FOREIGN ONCE PER WEEK YEARLY \$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass. Telephone SOUTH Boston 2680

TĖVAS PRO

Jau dešimts metų sukako, kai Meksikoje buvo nušautas Tėvas Pro, Jėzuitas. Radikalų vyriausybė jį sušaudė vien už tai, kad uoliai ėjo kunigo misijonieriaus pareigas, kas bedieviškos valdžios buvo griežtai uždrausta. Tėvas Pro to uždraudimo nepaisė. Jis žinojo, kad yra paskirtas piniginis atlyginimas už jo sugavimą. Bet kartu jis turėjo omenyje ir tai, ką žydams atsakė apaštalai, kuriems buvo uždrausta apskaitinti Kristų: „Jūs patys išspręskite, ar mums reikia klausyti Dievo, ar žmonių?“ Meksikos valdžia taip pat uždraudė skelbti Dievo mokslą. Krikščionys katalikai ten virto žmonėmis be pilietiškių teisių, nes svarbiausia žmogaus teisė — sąžinės laisvė yra jiems atimta. „Non licet esse vos“ (jums nevalia pasaulio būti) — taip pasakė žiaurusis stambeldiškosios Romos imperatorius Nero. Tie jo žodžiai ir dabar aidai moderniose bedievių valstybėse. Katalikams visiškai neleistu būti, jie turi būti išnaikinti.

Meksikos vyriausybė eidama Nerono pėdomis, buvo sumaniusi labai greit išnaikinti tikėjimą, atimant bažnyčias, draudžiant tikybos apeigas, Sakramentus, ligoniams patarnavimą ir ištremiant kunigus. Tėvas Pro pasiryžė vėliau klausyti Dievo negu žmonių. Jis negalėjo abejingai žiūrėti į baisų dvasinį meksikiečių vargą, kurį sukėlė nežmoniški valdžios įstatymai. Jis pasiryžė dirbti apaštalavimo darbą net ir su mirties pavojumi. Apsitaisęs čia darbiniais drabužiais, čia dėdamas eilinio piliečio švarką, uolusis Jėzuitas lankė namus, pasiūres, dirbtuves, visokius slapтус tikybinių mitingus, visur teikdamas dvasinę pagalbą. Tas jam, žinoma, buvo paskaityta išdavyste prieš valstybę, už ką jį laukė mirties bausmė. Pagaliau pakliuvo į valdžios rankas ir krito sušaudytas, garsiai šaukdamas: „Tegyvuoja Kristus Karalius!“

Tėvas Pro nebuvo vienas kunigas — kankinys kruvinuose Meksikos persekiojimuose. Jis buvo iš daugelio vienas. Jis tik yra tipas tūkstančių nukankintų kunigų, bedieviškos inkvizicijos aukų.

Tokia Paslaptis Sarmatos Nedaro

Triumfuojanti laisvamanija padarė genialų eureka (atrastą) ir sučiupo tariamą kunigų paslaptį bei jų darbuotės planą! Tik vargas, kad to genialaus išradimo nuopelnu tenka vienam su kitu pasidalinti, nes ta baisinga paslaptis pakliuvo kelioms redakcijoms kartu. Ir redaktorius su karštingu širdies drebėjimu manė pasizymėti gabių detektyvų rolėje. Deja, jų džiūgavimai pasirodė ne tik tušti, bet ir juokingi, nes „slaptingas“ kunigų „bendras frontas“ yra tik eilinis Kunigų Vienybės Centro protokolas, visiems nariams išsiųsdinatas, dar gi neužlipintuose vokeliuose. Sekretų taip nesiuntinėjama.

Tikrėnėbėje tai tasai „paslaptis“ aplinkraštis nustato šių metų darbuotės planą, ypatingai ryšiumi su 20 metų Lietuvos nepriklausomybės minėjimu, kurį manoma padaryti kur kas iškilmingesni. Kviečiama katalikus vieningiau susiburti ir pasiimti iniciatyvą į savo rankas, kad išvengtų išnaudojimo iš pusės kitų srovių, kurios paprastai nori pasirodyti vadų rolėje, prisilaikydamos seniai jau išbandytos taktikos: „katalikai sudarys minią, paneš lėšas ir atliks juoda ruošos darbą, gi mes (laisvamaniai) pasiimsime garbę ir kreditą ir galėsime skelbti pasauliui, kad organizuotų katalikų kaip ir nėra, ir su jais netenka skaitytis“.

Ot nuo tokios gudriagalvystės ir norima apsidrausti. Tam tikslui Kunigų Vienybė mėgina išdirbti bendrą katalikų frontą. Tuo būdu, ta visa būk tai visuomenės užnugary daromoji „konspiracija“ (samokslas), dėl kurios laisvamanių spauda tiek triukšmauja, yra paprasčiausias katalikų apsigynimas nuo išnaudojimo. Tai ir visas sekretas. Beje, kunigų aplinkraštis minima apie gausų dalyvavimą būsimame Eucharistiniame Kongrese Budapešte. Tai antras sekretas. Kai dėl trečio — boikotavimo tautininkiškos vyriausybės ryšiumi su uždarymu Filosofijos skyriaus Vytauto Didžio universitete, tai netenka jį vadinti sekretu, nes tai buvo jau seniau spaudoj paskelbta. Aplinkraštis tik priminė, kad kalbamasis boikotas yra galioje, nes vyriausybė katalikus apgavo. Pirmiau Filosofijos skyrių pasmaugė, o paskui negyva daiktą legalizavo. Tai skaudus viešas pasityčiojimas.

Visa to dalyko esmė štai kokia: katalikai, kunigų vadovaujami, stoja už didingą Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą ir dėl Lietuvos gerovės, visokių būdais, kad ir boikotu, nori atitaisyti pragaištingą tautininkų klaidą — katalikų persekiojimą. Dėl tokios politikos slaptybės ir sarmatytis netenka.

Ne Privilegijos Teikiamos, Bet Teisės Atimamos

„Gasdinimo keliu Lietuvos klerikalizmas išgavo iš tautininkų tokių privilegijų, kokių neturi jokia kita visuomenės dalis“ — taip skelbia laisvamanių spauda („Naujienos“).

Tai būtų puiki žinia, jei ji būtų teisinga. Kaip būtų gera, kad nors gasdinimais — ką nors laimėtume! Deja, laimėjimų nėra, nes „klerikalizmas“ ar gasdinti nemoka, ar tautininkai žino, kad tu „gasdinimų“ nėra kas įvykdo. Kaip ten bebūtų, viršminėta laisvamanių pastaba toli gražu neatitinka realybės. Klerikalizmas (skaityk: katalikybė) nei gasdinti negasdina, nei privilegijų negauna.

Visų pirma, kas gi yra privilegija? Tai lengvata ar malonė, kurios pirmiau neturėta. Gi Lietuvos katalikai ne tik negauna iš tautininkų jokių neturėtų malonių bei lengvatų, bet viena po kitos nustoja teisių, kurios privalu turėti katalikiškoj šaly. Tos apkarpytos teisės yra tiek žinomos, kad nėra reikalo čia jas visas minėti. Prisiminsime tik tą paskutinę jau atimtą „privilegiją“ — Filosofijos skyrių Vytauto Didžio universitete. Jis auklėdavo katalikišką inteligentiją. Rodos visiškai normalu, kad katalikų šaly turėtų būti katalikiška inteligentija. Gi tautininkai tą natūralią teisę kaip tik paneigia, nes užsimojo Filosofijos skyrių panaikinti. Paskui, kad nuramintų kilusį katalikų sąjūdį, tautininkai neva tai paliko Filosofijos skyrių, bet atėmė nuo jo visas teises ir visą reikšmę. Jis yra, bet neturi galios normaliai veikti. Tai štai kokią „privilegiją“ tautininkai katalikams atkišo.

Tad laisvamanių pastaba dėl teikiamųjų katalikams privilegijų tenka šitaip pakeisti: Nežiūrint nuolatinių iš širdies skausmo kylančių protestų, katalikams palaipsniui yra paneigiamos pačios natūraliausios teisės, kurias turi kitos visuomenės dalys.

Argumentai Prieš Karą

Vieni veda propagandą ypatingai Indijoje: 1918 už karą, kiti — prieš karą. Ir vieni ir kiti ieško argumentų savo nusistatymui paremti. Vokietijoje dabar skelbiama, kad žmogus yra gimęs tam, kad vartotų ginklą. Vienas oficialių Vokietijos žmonių Italijoje, nemaža laikraščiu, kaip skelbia „Daily Herald“, ragina Ukrainiečius sukelti revoliuciją prieš Sovietų Rusiją ir išsiskirti iš Sovietų Sąjungos. Tai irgi karo propaganda.

Karo gerbėjai sako: „Pirmutinė buvo Abisinija, paskui Ispanija, vėliau Japonija ir Kinija, o po to bus Europoje gaisras!“ Priešingos nuomonės reikėjai sako, kad iš kapu kvla 42 milijonai mirusių didžiajame kare ir tuojau nuo karo žmonių. Karo metu buvo išžudyta „tikrai“ 13 milijonų. Kiti 28 milijonai buvo civiliniai gyventojai, kuriuos išskerdė karo baisenybių ligos.

Kiekviename kare nukautieji yra tikrai dalis tu, kuriems tenka nukentėti dėl karo veiksmų. Sakoma, kad didžiųjų karų istorija yra taip pat ir didžiųjų epidemijų istorija. Ryškiausia iliustracija teikia mums džiūva. Pasakytinais karo metais Prancūzijoje džiūvos pagauta žmonių skaičius padidėjo, suliginus su prieškariniais laikais 15%. Anglijoje taip pat padidėjo 25%, Čekoslovakijoje — 34%, Italijoje — 44%, Vokietijoje — 61%, Austrijoje — 67%...

Su didžiųjų karu susijusi epidemija buvo ir garsioji infliuza, pasireiškus 1918 ir 1919 metais. Ji pasiekė visus pasaulio kraštus, neaplenkdama net ir Japonijos. Sako, kad ji išskerdė nemažiau, kaip 15 milijonų žmonių. Azijoje ji buvo baisiausia, žmonių. Tai yra daugiau, negu turi gyventojų visi tie kraštai, sudėti kartu: Švedija, Norvegija, Danija, Olandija ir Šveicarija.

Prancūzijos katastrofa buvo dar smarkesnė. 1921 metais padarytas gyventojų surašinėjimas parodė, kad Prancūzijoje, atgavus net dvi savo provincijas, kurios anksčiau buvo Vokietijos valdomos, Alzasa ir Lotaringija, gyventojų buvo 420.000 mažiau, negu 1866 metais. 1866 metais jų buvo 38.080.000, o 1921 metais — 37.600.000. Gyventojų skaičiaus atžvil-

giu, didysis karas pastūmė Prancūziją atgal bent 60 metų!

Karas taip pat katastrofiškai suardė ir lyčių santyki. Žinome, kad žmonės, sulaukę 25 — 30 metų amžiaus, yra vaisingiausi, o gyventojų vaisingumas yra labai svarbus veiksnys tautos išsilaikymo atžvilgiu. Pokarinė statistika parodo, kad Prancūzijoje vienai moteriai iš penkių, o Vokietijoje vienai moteriai iš keturių nėra vyro. Vadinasi, Prancūzijoje 100 vyrų yra 120 moterų, o Vokietijoje 100 vyrų yra 125 moterys.

PASIMOKYK

Šiaurės lediniuose vandenyne, buvo sulauktyti vienas laivas ir tapo ledu sukaustytas. Visi laive esantieji turėjo mirti nuo baisaus šalčio. Po kelių metų laivas buvo surastas turistų. Palengva, jiems besibartinant rodėjos matyti gyvus žmones, stovinčius vietoje. Laivo kapitonas sėdėjo už stalo su plunksna rankoje lyg registruodamas keleivius. Kiti jūrininkai: kas prie motoro, kas prie vairo, kas prie busių, kiekvienas savoj vietoj... bet ištikrų, kada išgelbėtojai visai prisitartinę, pastebėjo, kad visi laive mirę.

Angelių aktyvaizdoj, skrajojanti virš žemės paviršiaus, gal pasirodo panašus vaizdas: kiek krikščionių yra mirusių tikėjimo dalykuose! Kiek daugelį pastebi kitus, o dar gal net ir moko, o patys mirę!

Sykį daržininkas pereidamas gatvę, pamatė vieną pajudavusią ir nuo saulės kaitros apvytusią šaknį, kuri buvo išmesta iš netolimo daržo. Jis pamatė, kad joje vis tik dar galėjo užsilaikyti šiek tiek gyvybės. Ją persinėšęs į namus, pasodinęs. Šaknis pasijutusi žemėje, atgijo, ėmė augti ir savo laikui, tapo puikiu vynmedžiu, apkarstytu gražiomis vynuogių kekėmis, kurios puosė daržininko kiemą ir viliojo kiekvieną pereivio akį.

Panašiai ir mūsų Isga-

giu, didysis karas pastūmė Prancūziją atgal bent 60 metų!

Karas taip pat katastrofiškai suardė ir lyčių santyki. Žinome, kad žmonės, sulaukę 25 — 30 metų amžiaus, yra vaisingiausi, o gyventojų vaisingumas yra labai svarbus veiksnys tautos išsilaikymo atžvilgiu. Pokarinė statistika parodo, kad Prancūzijoje vienai moteriai iš penkių, o Vokietijoje vienai moteriai iš keturių nėra vyro. Vadinasi, Prancūzijoje 100 vyrų yra 120 moterų, o Vokietijoje 100 vyrų yra 125 moterys.

„D.“

Šiaurės lediniuose vandenyne, buvo sulauktyti vienas laivas ir tapo ledu sukaustytas. Visi laive esantieji turėjo mirti nuo baisaus šalčio. Po kelių metų laivas buvo surastas turistų. Palengva, jiems besibartinant rodėjos matyti gyvus žmones, stovinčius vietoje. Laivo kapitonas sėdėjo už stalo su plunksna rankoje lyg registruodamas keleivius. Kiti jūrininkai: kas prie motoro, kas prie vairo, kas prie busių, kiekvienas savoj vietoj... bet ištikrų, kada išgelbėtojai visai prisitartinę, pastebėjo, kad visi laive mirę.

Angelių aktyvaizdoj, skrajojanti virš žemės paviršiaus, gal pasirodo panašus vaizdas: kiek krikščionių yra mirusių tikėjimo dalykuose! Kiek daugelį pastebi kitus, o dar gal net ir moko, o patys mirę!

Sykį daržininkas pereidamas gatvę, pamatė vieną pajudavusią ir nuo saulės kaitros apvytusią šaknį, kuri buvo išmesta iš netolimo daržo. Jis pamatė, kad joje vis tik dar galėjo užsilaikyti šiek tiek gyvybės. Ją persinėšęs į namus, pasodinęs. Šaknis pasijutusi žemėje, atgijo, ėmė augti ir savo laikui, tapo puikiu vynmedžiu, apkarstytu gražiomis vynuogių kekėmis, kurios puosė daržininko kiemą ir viliojo kiekvieną pereivio akį.

Panašiai ir mūsų Isga-

Panašiai ir mūsų Isga-

Panašiai ir mūsų Isga-

Panašiai ir mūsų Isga-

Lietuvių Bylos Vilniaus Krašte

Kun. Nikodemo Vaišučio byla

1936 metų rudenį Kaltinėnų parapijos klebono kun. Nikodemo Vaišučio rūpesčiu Kaltinėnų parapijos salėje buvo surengta Kristui Karaliui pagerbti akademija. Jos programoje buvo paskaita ir deklaracijos. Kun. N. Vaišučiu akademij, uždarius, žmonės ėmė giedoti lietuvių tautos himną. Salėje buvus vietos policininkas Gibas himno giedojimą sulaukė ir kun. N. Vaišučiu surašę protokolą. Po kurio laiko švencionių apskrities storasta atšaukė akademijos asmenį kun. N. Vaišutį ir deklaracijos autorį Ulažą ir Gubertą Gudelaitį nubaudė po 100 auks. pinigines baudas arba po 2 savaites arešto, o Vilnaitę, kuri pirmoji pradėjo

giedoti himną — 50 auks., arba 10 dienų arešto. Nubautieji byla perdavė apygardos teismui, kur ji buvo svarstyta 4 kartus ir vis buvo atidedama. Paskutinį kartą buvo svarstyta Vilniaus apygardos teisme gruodžio mėn. 14 d. Kaltinamųjų suole sėdėjo kun. N. Vaišutis ir Antanas Ulažas, kiti neatvyko.

Pasak kaltinimo akto, kun. N. Vaišutis ir kiti buvo kaltinami už tai, kad akademijos programa nebuvo visai tokia, kokia buvo pažymėta apskrities storastos išduotame leidime, kad deklaracijai šaukė „Kristau Karaliat, prikelt užmirstą Lietuvą“, savo mimika bei rankų judesiais rodė, lyg kad būtų jie didžiausi kankiniai ir kad po akademijos buvo giedamas lietuvių tautos himnas.

Šį kartą teisme davė sa-

vo parodymus Kaltinėnų policininkas Gibas, kuris buvo akademijoje. Jis sakė, kad akademijoje skaitė paskaitą (kuriai leidimas buvo gautas) programoje nepažymėtas Vl. Maminskas, kad deklamuotojai šaukė: „Kristau Karaliat, prikelt užmirstą Lietuvą“, neapleisk Lietuvos („Christe Krolu, nie opuszczej Litwy“), kad deklamuodami rodė ypatingas veido išvaizdas ir t.t. Po akademijos kun. Vaišutis esą publikai padėkojęs už gausų susirinkimą ir taip publikos pusėn linkterėjęs, kad susidarė išpuolis, jog davęs ženklą užgiedoti himną.

Teisėjo paklaustas liudytojas Gibas, ar jis moka lietuvių kalbą, pasisakė truputį mokąs. Bet kai liepė išversti į lenkų kalbą žodžius: „Mūsų žemė“, pasakė, kad žodis „mūsų“ lenkiškai bus „mūsų“... Toliau teisėjo paklaustas, ar pažįstas kun. Vaišučio liudytoją Kopečį, pol. Gibas atsakė pažįstas, bet tvirtino, kad jis pas juos (Kaltinėnuose) geros opinijos neturįs, nes nesugyvenęs su palinijo kariuomenės (kopu) ir palaikęs žerus santykius su kun. Vaišučiu.

Po šių polic. Gibo parodymų prokuroras prašė nubauti tik kun. N. Vaišutį už tai, kad jis, kaip atsakingas asmuo, neuždraudęs žmonėms giedoti lietuvių tautos himno. Už visa kita atsisakė kaltinti.

Gynėjas adv. Engelis prašė kaltinamąjį išteisinti, pažymėdamas, kad kun. Vaišutis savo pareigą atliko — akademiją uždaręs ir paprašęs žmones išsiskirstyti, o himną galėjęs uždrausti salėje buvus policininkas.

Teismas kun. Vaišutį ir kitus kaltinamuosius išteisino.

Kun. Fl. Nevieros byla

Gruodžio mėn. 14 d. Vilniaus apygardos teismas švencionių svarstė buv. Vydiškių, o dabar Paruodminos parapijos klebono kun. Florijono Nevieros bylą, kurioje jis kaltintas už žmonių pavardžių lietuvinimą Vydiškių parapijos metrikų knygose — iš viso už tris pavardes. Pasak kaltinimo akto, kun. Fl. Neviera dvi pavardes „Ribak“ ir vieną „Bindar“ įrašęs į metrikų knygas „Ribokas“ ir „Bindaras“.

Kun. Fl. Neviera nubautas sąlyginai 2 mėnesių areštu. Nubautasis apeliavo aukščiau.

Elenos Jurkevičiūtės byla

Tą pačią gruodžio mėn. 14 d. Vilniaus apygardos teisme buvo svarstyta buv. Magūnų kaimė Brėslaujos apskr. lietuviškos šauktyklos vedėjos Elenos Jurkevičiūtės byla. Ji buvo kaltinama už neva nelegalų žmonių susirinkimo suaukimą. Tačiau teisme paaiškėjo, kad E. Jurkevičiūtė tokio susirinkimo neaukusi, kad ten buvo susirinkę daugiausia maži vaikai, kurie žaidė ir dainavo.

Teismas ir Eleną Jurkevičiūtę išteisino.

Nereikia gerbti turtingo, užmirusio mokyto ir teisų beturtį.

Šv. Augustinas

Dr. Jonas Poška

DR. JONAS P. POŠKA 25 METŲ VISUOMENI- NIO BEI LITERATINIO DARBO SUKAKTIES PROGA

Dr. Jonas P. Poška gimęs Legečių kaime, Pašuvio parapijoje, Kėdainių apskrityje, Lietuvoje, balandžio 4 d., 1889 metais. Ameriką atvyko 1909 m. gegužės pabaigoje, ir apsigyveno Chicagoje, Town of Lake apylinkėje, kur randasi Šv. Kryžiaus parapija.

Tais laikais siautė nedarbas, bet jaunas Jonas nenusiminė. Jis tuojuos griebėsi knygų ir mokinosi anglų kalbos. Pradinius mokslus jis buvo baigęs Lietuvoje, Rusijos priespaudos laikuose. Per tris savaites Jonas tiek pramoko, kad jau galėjo pats nuėjęs prie dirbtuvės vartų pasprašyti darbo. Gavęs darbą, jaunas Jonas dirbo ir mokinosi anglų kalbos su tikslu stoti į aukštesnę mokyklą. Jai rūpėjo ir tautos reikalai. Jis susipažįsta su vargonininku ir prisirašo prie Šv. Cecilijos parap. choro ir aktyviai visur dalyvauja iki 1912 metų.

Per tuos tris metus laiko, Jonas susitaupė šiek tiek centų ir pilnai prisirengė siekti aukštesnio mokslo. 1912 metais, kada Amerikos lietuvių moksleivių paskelbė pirmą Amerikos Liet. Katalikiškos moksleivijos seimą Chicagoje, jaunas Jonas drauge su kitais bendraminčiais stoja darban ir organizuoja šį pirmą Kat. Moksleivių seimą ir aktyviai jam dalyvauja.

Tais pačiais metais rudeniop, Jonas P. Poška išvyksta į Peru, Ill. ir įstoja į St. Bede College. Čia vėl drauge su kitais bendraminčiais organizuoja lietuvių skyrių, kurių dar ten nebuvo ir uoliai lavinasi netik mokyklos pasikirtame moksle, bet ir lietuvių kalbos, rašybos bei literatūros. Būdamas St. Bede College, rašinėjo ir laikraščius "Moksleivis", "Katalika", "Drauga" ir kitus.

Mokslo laikui pasibaigus, Jonas grįždavo į Chicago ir čia uoliai dirbdavo visose katalikiškosse organizacijose, o ypatingai jaunimo tarpe: moksleivuose ir vyčiuose; organizuoja naujas Vyčių ir Moksleivių kuopas ir stiprinta tas, kurios jau buvo suorganizuotos. 1915 metais prieš Kalėdas, Am. Liet. Romos Kat. Moks. Sus-mo 3 kp. St. Bede College, Peru, Ill. siūnčia Jon. P. Pošką į Chicago, kad jis paimtų tinkamą sveikinimą dėl surengimo vakaro su programą laike Kėdainių vakacijų. Jonas atvyksta į Chicago ir nuėina pas moksleivių gerą draugą ir rėmėją a. a. kun. F. B. Serafiną, Aušros Vartų parapijos kleboną, kuris maloniai priima ir žada suteikti pagalbą surengimo minėto vakaro, bet pareiškia: "Jūs visi išvažinėjote į mokyklas, o čia nėra kam veikti katalikiškoje dirvoje, ar negalėtumėt nors keli pasilikti Chicagoje? Čia galėtumėt eiti mokslą ir tuo pačiu laikui pasidar-

buoti Bažnyčios ir Tėvynės labui; Chicagoje yra gerų mokyklų". Jonas atsakė: "Tėveli, čia brangūs pragyvenimas, bendrabūčiai mokykloj mums pigiau atsieina, gi pinigų mokslui dauguma iš mūsų turime patys užsidirbti: užtad, mes važiuojam ten, kur sąlygos geresnės". "Ar ir tu neturi kur gyventi?" klausia a. a. kun. Serafinas. Jonas atsako, kad čia tėvelių neturi, mamytė Lietuvoje, o tėvelis jau seniai miręs. "Jeigu tu persikelsi Chicago, aš tau duosiu kambarį ir užlaikymą, o dėl mokslo šiaip taip užsidirbsi", sako moksleivių prietelis a. a. kun. Serafinas. Jonas sutiko su tuo pasiūlymu. Ant rytojaus abu su kun. Serafinu nuvyksta pas Chicago vyskupą, kuriam įjėdu perstatė visą reikalą. J. E. vyskupas pataria Jonui stoti į Holy Name Cathedral College. "Jeigu persikelsi mūsų mokyklon", sako vyskupas, "ir apsiimsi vesti lietuvių kalbos skyrių, tai mes galėsim įvesti jį pirmoje klasi-soje, nes jau yra šeši lietuvių vaikai ir jiems lietuvių kalbos pamokos yra būtina reikalingos". (Jonas lietuvių kalbos skyrių vedė per du metus, t. y. kol užbaigė tą mokyklą).

Išgirdęs Jonas tokia propoziciją susimastė, nes yra didelis ir atsakomingas darbas. Be to, persikėlimas iš vienos mokyklos kiton po trijų metų, jau savaimi nelengvas dalykas. Bet Jonas nepabūgo tų sunkenybių, nutarė ir persikėlė iš St. Bede College į Holy Name Cathedral College ir apsigyveno pas a. a. kun. F. B. Serafiną, Aušros Vartų parapijos kleboną. Parvykęs, Jonas rado daugiau darbo negu buvo manęs. Tuo laiku parapijoje vyko priešbažnytiniai "streikai"! Iš pradžių Jonas nenorėjo tikėti, kad katalikai žmonės galėtų taip daryti. Nieko nelaukęs, Jonas drauge su savo klebonu ir vietos vargonininku prof. Ant. S. Pocium pradėjo organizavimo darbą ir į trumpą laiką viskas buvo nukreipta į gerąją pusę.

Sekantais metais atvyksta iš Lietuvos kun. dr. A. Maliauskas ir apsigyveno pas a. a. kun. Serafiną. Tuo laiku buvo varomas katalikiškos spaudos platinimo darbas. "Draugas" buvo tik savaitraštis, bet "Draugo" bendrovė, patarus kun. Dr. Maliauskui, nutarė leisti "Draugą" kasdien. Čia begalo daug darbo prisijė ir Jonui dirbti: jam reikėjo važinėti su prakalbotomis, rinkti prenumeratas ir skelbimus, o vakarais rašyti straipsnius, korespondencijas ir naują dienraštį "Draugą". Dienraštis "Draugo" redakcijoj Jonui P. Poškai teko dirbti dar ir su šiais redaktorais: J. E. vysk. P. Būčiū, kun. dr. Ig. Česaiciū ir vėliaus su dabartiniu Leonardu Šimūciū. J. E. vysk. visi išvažinėjote į mokyklas, o čia nėra kam veikti katalikiškoje dirvoje, ar negalėtumėt nors keli pasilikti Chicagoje? Čia galėtumėt eiti mokslą ir tuo pačiu laikui pasidar-

pelis sumano išleisti metraštį, ir jis kreipias į Joną P. Pošką, kviesdamas į tą darbą. Jonas apsiėmė ir įjėdu išleisdžia "Metraštį", 438 puslapių.

Be jau minėtų katalikiškų laikraščių, Dr. Jonas Poška savo raštais dažnai puošė moksleivių "Giedrą" (sumanytojas šio vardo), "Vyti" ir "Moterų Dirvą". Besilankydamas Loyolos Univers., kun. prof. Garvey, S. J., perskaitęs jo parašytas eiles anglų kalboje, viešai pripažino Pošką prigimtai lyrišku poetu. Daugumas stebėjosi, nes anglų kalboje, poezijos lietuviai nelengva gaminti, o dar ir laimėti aukštus pagyrimus.

Jis yra parašęs apie 150 įvairių eilėraščių bei dainelių. Studentu būdamas sulietuvino gražų veikalą "Seal of Confession", bet nebuvo atspausdintas, nes tuo pačiu laiku kitas autorius tą patį darbą padarė ir veikalą atspausdino: tokiu būdu jo veikalas tebėra rankraštyje. Lietuvos Vyčių Chicago Apskričio Choriui prašant, jis sulietuvino didelį muzikalią veikalą "William Tell", kuris jau buvo suvaidintas Chicago vidurinėsios 8ti. Street Theatre.

1917 metais sekmingai baigia Holy Name Cathedral College, išsinešdamas "Websterio" vardą, nes toje mokykloje niekas jo nenugalėjo debatuose. Čia būdamas pasižymėjo kaip gabus studijozas ir logiškas mąstytojas bei gabus kalbėtojas. Jis buvo pasiskirtas vyksti Šv. Prokopijaus Seminarijon siekti kunigystės mokslo, bet čia Jonas susitinka su keblumais: jam reikėjo gauti paliuosavimą (exeat) nuo savo vyskupo Lietuvoje, gi Lietuva buvo paversta karo lauku ir jokių susirašėjimų nebuvo galima su Lietuvos vyskupu. Nežinodamas ką daryti, jis vyksta į Loyolos Universitetą pas kun. Spaulding, S. J., kuris tuomet buvo Dean. Patyręs Jėzuitas, patarė Jonui stoti Loyolos Universitetan ir rengtis medicinos mokslui, nes, profesorius sakė, geri katalikai gydytojai yra labai reikalingi. Jonas paklausė patarimo, ir tais pačiais metais įstojo minėtan Universitetan ir tais pačiais metais apleidžia a. a. gerb. kun. F. B. Serafiną.

Būdamas Universitete, Jonas įsigijo daugiau mokslo bei autoriteto ir pasidarė dar įtekingesniu visuomenės veikėju, nepavalduojamas kalbėtojas ir organizatorius. Apie reikalingų medicinos mokslui subjektų, jis studijavo sociologiją, politinę ekonomiją, logiką ir filosofiją.

1918 metais Jonas P. Poška pertraukęs mokslą, laisva valia įstojo Jungtinių Valstijų kariuomenės ir tuojau buvo pasiskirtas į Chicago Universitetą studijuoti specialius karinius kursus. Pabuvęs keletą mėnesių, buvo pasiųstas į Camp Hancock, Augusta, Georgia, kame buvo didžiausis Jung. Valstijų Machine Gun karinis Centras. Toje vietoje siautė influenzos epidemija ir Jonas nuvargęs nuo mokslo, visuomė-

nės veikimo bei staigių gyvenimo permainų, neatnauja ir sunkiai susirgo influenza, kuri išsivystė į pavojingą plaučių įdegimą. Per kelias dienas, mūsų jaunas veikėjas ir didelis patrijotas, gulėjo be sąmonės ir manė, kad jau nieko iš jo nebūs: gydytojai ir dvi slaugės persimainydami saugojo jo gyvybę. Nors jis ir labai sunkiai sirgo ir mažai vilties buvo išgydyti, bet visgi kasin kokių stebuklingu būdu išgijo ir išbuvo tarnyboj iki karo pabaigos. (Reikia pastebėti, kad Jonas stojo Jungt. Valst. kariuomenės su tikslu nuvykti į Prancūziją ir jeigu gyvas išliks, vyksti Lie-tuvon ir kariauti už savo mylimos tėvynės laisvę. Bet matyt jam Aukščiausiojo buvo skirta kitokia dalis: ligos nuvargintas turėjo pasilikti Camp Hancock, Augusta, Georgia — iki karo pabaigos). Pasibaigus karui, Jonui buvo siūloma kariuomenėj aukšta vieta, bet jam buvo brangus pradėtas mokslas ir rūpėjo savo tautos visuomenės darbas, kurio buvo begalo daug, o inteligentų darbuotojų visai mažai. Jis nuoširdžiai padėkojęs viršininkams, pareiškia, kad jis nori grįžti atgal mokyklon...

1919 metais, Jonas P. Poška grįžta iš kariuomenės ir nieko nelaukęs, stoja atgal Loyolos Universitetan baigti medicinos mokslus. Per metus jam nebuvo labai sunku; finansais nereikėjo tiek laug rūpintis, nes kariuomenėj būdamas buvo truputį susitaupęs, bet pri-trūkęs finansų buvo priverstas persikelti į Chicago Medical School, kur buvo geresnės sąlygos. Šią medikale mokyklą sekmingai baigė 1923 metais.

Būdamas medicinos studentu, jau jis laisvu laiku dirbo ligoninėse už pagelbininką prie gerų gydytojų, kurie teikdavo jam gerų, naudingų ir praktiškų patarimų. Įgijo nemažai praktikos klinikose, kurias lankė daugiau kai du metus, kaip tai: Cook County, West End Hospital, Columbus Extension ir Mother Cabrini. Taip pat yra buvęs internu tose ligoninėse. Dr. as Jonas P. Poška turėjo progos prisitūrti įvairių operacijų, kurias darė garsūs profesorai bei chirurgai, kaip Dr. F. Volini, Loyolos Univers. profesorius, ir chirurgas Dr. Dorland, buvęs Loyolos Univ. prof., Post Graduate Ligoninėje, Dr. Karl Meyer, Cook County ligoninės chirurgas ir profesorius Illinois Universiteto ir kiti. Dabar yra štabo nariu Mother Cabrini ir Šv. Kryžiaus ligoninėse.

Kaip jau minėjau, J. Poška būdamas studentu darbavosi visuomeniniame darbe. Jo pastangomis liko suorganizuota Vyčių kuopų Chicagoje ir apylinkėse. Patsai yra išbuvęs 3 metus 24 kp. pirminku ir vienus metus Vyčių Centro pirminku. Jis nemažai pakėlė ir moksleivijos vardą savo darbais. Yra išbuvęs moksleivių organizacijos centro pirminku daugiau kai du metus, taip pat centro raštininku bei kitose valdybos vietose. Jis organizavo

DR. JONAS POŠKA

ir agitavo Liet. Romos Kat. Susivien. Amer., L. Darbininkų org. Taip pat nemažai darbavosi Blaivybės dirvoje ir Labdarin-gijoje Sajungoje. Be to, organizavo ir stiprino Moterų Sąjungos kuopas. Nemažai spėkų įdėjo ir į Tautos Fondą, organizuodamas jo skyrius Tėvynės labui. Pasakė daug patrijotinių kalbų Tautos Fondui ir Lietuvos Laisvės Bonų pardavime, ir nukentėjusiųjų nuo karo šelpime. (Jis buvo pirminku West Side skyriaus). Yra mokinęs vakarais Vyčius ir kitus jaunimo narius matematikos, gramatikos, anglų ir lietuvių kalbų.

Dr. Jonas P. Poška ir gavęs medicinos daktaro laipsnį neišsitraukė iš visuomenės veikimo, bet priešingai, dar daugiau visur veikia ir visur dalyvauja.

1928 m. Lietuvos Vyčių Seime, (kaip jau pirmiau buvo minėta) didelė didžiūma balsų buvo išrinktas šios organizacijos Centro Pirminku. Jo vadovystėj, Vyčių Spaus-tuvė atkovojo nemažai spaus-tuvės skolu ir išgijo žodžių ir raštu ugdino ir stiprino Liet. Vyčių org. Jam tai daug kainavo finansiniai, energija ir laikas.

Dirbdamas Labdarybėje per ilgą laiką, Dr. Jonas P. Poška daug pasidarbovė prieš patstatymo Šv. Kryžiaus ligoninės. Jis per du metus prieš statymą ligoninės, per Labdarin-gos Sąjungos seimus, plačiai aiškino ligoninės naudą ir garbę mūsų tautai, nes Daktaras, besidarbuodamas ligoninėse buvo gerai susipažinęs su jų reikais. Tai jis ir stovėjo už tai, kad vietoje senelių prieglaudos, ligoninė būtų statoma; mat ligoninė pati išsilaiko, gi prieglauda namą reikia užlaikyti ir t.t.

1933 metais, Dr. J. P. Poška susipažįsta su mūsų didvyriais Dariau ir Grynu, kurie jį užinteresuoja aviacija ir skridimu Lietu-von. Jis noriai prisideda prie to darbo ir 1933 m. Aviacijos Dienoje, Chicago, Ill. 1933 m. visuotiniame Chicago Lietuvos susirinkime, Dr. Poška tapo iš-

rinktas Pasaulinės Parodos Lietuvos Dienos Komiteto antruoju vice-pirm., ir tas pats komitetas jį išrinko Sveikatos Skyriaus ir Sporto Skyriaus pirminku.

Dr. Jonas P. Poškos vadovybėje lietuvių sportininkai labai gražiai pasirodė. Iš to vėliau kilo sumanymas organizuoti Olimpijadą ir siūsti sportininkus Lietuvon.

Jo iniciatyva ir vadovybe, 1934 m. buvo surengta Lietuvos Sporto ir Dainos Sventė, kuri sutraukė apie dešimt tūkstančių minia ir buvo padaryta virš 800 dolerių pelno Dariaus ir Girėno paminklui. Jis interesusi Aviacija, ir yra vienas iš organizatorių Aviacijos dienų; uoliai dalyvauja ir yra pirmas Lietuvos Nacionalio Aero Klubo pirminkas.

Dirbdamas socialiai draugijinį visuomenės darbą, Dr. Jonas P. Poška neapleido nei Amerikos Lietuvių Politinio darbo, kuris šiame krašte lošia labai svarbią rolę. Jis buvo ir yra vienas iš tu, kurie nuoširdžiai ir rimtai ragino lietuvių organizuotis politikoje. To paskėmės, kad šiandien jau turime Municipal teismo teisėją, Marquette Park koolnijo, kuri priklausė 13-tam Wardui, randasi Lietuvių Demokratų Klubas, kurio pirminku yra Dr. Poška. Jo vadovybėje per tris metus, Klubas išaugo į tūkstantinį narių skaitlį.

Šiuo metu rūpestingai gelbsti kun. S. J. Draugeliui, Amerikos Lietuvių Statistinių Žinių rinkimo darbe ir eina "Pasiuntinio" Statistinių Žinių žurnalo redaktoriaus pagelbininko pareigas.

Dr. Jonas P. Poška, dirbdamas katalikiškoje bei tautinėje dirvoje, neapleis, kad galėtų geriau patarnauti tiems, kurie ligos paliesti kreipiasi prie jo. Netik pavieniai, bet ir draugijos naudojasi jo sąžiningais patarimais. Jis didvyriais Dariau ir Grynu, kurie jį užinteresuoja aviacija ir skridimu Lietu-von. Jis noriai prisideda prie to darbo ir 1933 m. Aviacijos Dienoje, Chicago, Ill. 1933 m. visuotiniame Chicago Lietuvos susirinkime, Dr. Poška tapo iš-

of Forresters dviejų kuopų. Jis yra buvęs Examining Physician (sveitim-taučių) Stanley Sullivan Posto, Pasaul. Karo Veteranų. Dr. Jonas P. Poška priklauso prie Ameri-koniškų Medikalių organi-zacijų ir prie Amerikos Lietuvių Daktaru Draugi-jos. Jis nemažai yra prisidėjęs prie Šv. Kazimiero Akademijos statymo dar-bų dar tuose laikuose, kada a. a. kun. Staniukynas darbavosi. Jis yra narys ir nuoširdžiai remia Marijo-nų Seminariją ir Kolegiją. Žodžiu sakant, jis nuoširdžiai remia visų mūsų Tautos ir Bažnyčios kultūrinį darbą. Dr. Poška yra K. of C. narys.

Kataliku Bažnyčios šelpime bei jos mokslo platinime, jo darbai siekia net tolimus Rytus: Frnciscan Monastery, Washington ir Šventoje Zemėje, Vincentian vienuolius, Germantown, Penna., Sv. Klumbano vienuolius Nebraskaje, Sv. Juozapo Union, kurie užlaiko našlaičnamį New York City ir kitas.

Čia pažymėta tik dalis jo nuveiktų darbų. Giliau patyrinėję, daug daugiau darbo vaisių būtų galima surasti. Kiek susirinkimų, susirinkimėlių, įvairių komisijų, kiek prakalbų, kiek paskaitų vakarinius kursus ir per įvairius parengimus, ner radio iš medicinos srities ir t.t. buvo atlikta. Sunku būtų suskaičiuoti. Juk nėra Chicagoje ir apylinkėj nei vienos parapijos sveitinės, kurioje jis nebūtų paskaitą kartą kalbėjęs. Jis dirba nuoširdžiai, vaisingai kilniems darbams bei idealui.

1925 m. spalio 12 d. Dr. Poška susituokė su p-le Albina Alaburdaite, taipgi veikėja ir gera rašytoja ir apsigyveno nuosaviam name Marquette Parko kolonijoje, kun. A. Baltušio parapijoje, 6504 So. Artesian Ave., kur ir dabar tebegyvena ir augina gražų sūnų Jonuką, kuris jau lanko vietinę parapijinę mokyklą. Dr. Poška užlaiko gerai, moderniškai įrengtą ofisą Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., ir yra žinomas kaip geras, malonus, teisingas ir sąžiningas gydytojas.

Taipi jubiliejaus proga sveikiname Dr. J. Pošką ir linkime geriausių sekmių.

Plunksna.

KIEK PASAULYJE YRA ŽMONIŲ

Zinovų apskaitymu, šiuo metu pasaulyje gyvena 2.116.000.000 žmonių.

Imant atskiromis pasaulio dalimis, daugiausia gyventojų yra Azijoje, būtent — 1.162.000.000, Europoje — 526.000.000, Amerikoje (Pietų ir Šiaurės) — 261.000.000, Afrikoje — 151.000.000 ir Australijoje — 1.000.000.

Idomu, kokios valstybės turi daugiausia gyventojų. Pasirodo, kad pirmoje vietoje yra Anolija, kuri kar-tu su kolonijomis turi 516.000.000 gyventojų (beveik tiek, kiek visa Europa). Toliau eina Kinija, turinti 437.000.000, Rusija — 171.000.000, Jungtinės Šiaurės Amerikos Valstybės — 144.000.000, Prancūzija kartu su kolonijomis — 111.000.000, Japonija — 99.000.000, Vokietija — 68.000.000 ir Italija kartu su kolonijomis — 51.000.000.

Darbininkas, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

A. P. Sandys

Ar Žengiame Pirmyn?

(Tęsinys)

TEVAI PRIVALO RUTINIS VAIKŲ GEROVĖ

Tautinė dora nepakils, tol, kol iš mūsų teismų ne-likis išvalytos visokio plauko divorso bylos. Šeimos šventumas bus išsaugotas kada visokios gimdymo kontrolės draugijos bus išnaikintos. Iš kitos pusės, pati šeima išsaugos savo solidarumą, jei tėvai sąžiningai rūpinsis savo vaikų dorine ir kūnine gerove. Bet tos šeimos solidarumo išsaugojimui reikalinga gili Dievo baimė, tikras krikščioniškas dievotumas, prie Jėzaus Šv. Sakramento prisirišimas, dievotumas prie šv. Marijos, Dievo Motinos, tikra šventiems asmenims ir vietoms atitinkama pagarba. Kada valstybė susidės iš tokių šeimos vienetų, iš tikrųjų, galima sakyti, kad toji valstybė yra galinga, nes joje gyvena tikri Dievo sūnūs, tikri šalies patrijotai ir gynėjai.

MODERNIOJI KULTŪRA

Apvertinas taipgi yra faktas, kada pažvelgiam į švelniąją moderniojo žmogaus kultūros sritį: literatūrą, tapybą, skulptūrą, architektūrą ir muziką. Tiesa, daug, daug geros literatūros išleidžiama, bet koks neužtvėnkiamas potvynis šlykštynių kasdien skaitomajai publikai patiekiamas. Kiek išparduodama taip vadinamosios populiarinės prestyžo turinčios, plačių pažinimų novelės. Jos pasiekia milijoninius skaičius. Kartais net ir katalikų tarpe randasi tokių, kurie seka ir laukia panašaus turinio knygų. Kiek laipsniškai mažiau perkama geros literatūros: koks visai mažas skaičius sudaro gero skaitymo grupę. Didžiojo- jame mes moderninė tapyba. Bet kas šiandien susilygins su anų laikų tapytojais da Vinci, Angelico,

Van Eyck, Murillo ir visa eile kitų. Didžiojo- jame mes moderninė statyba. Taip mūsų statyba pasiekia dangaus debesis, bet meno atžvilgiu sulyginus su anais amžiais ji visai nepalyginama. Kas šiandien drįstų, sakau drįstų, kadangi toks jau mūsų amžiaus užsimojimas drąsos būdų siekti ką nors, statyti tokias milžiniškas katedras, rotušes toms meno linijomis kaip Viduriniuose Amžiuose statyta? Moderninis žmogus neturi tiek laiko pašvęsti tokioms mažoms smulkmenoms, įvairiems išmarginimams, mažų statulėlių iškaldinimu. Greitis vadovauja šioje eroje. Kokia architektūra susilygins su Šv. Petro Bazilikos, Milano, Koelno, Rheimso?

GRĮŽKIME PRIE DIEVO

Mūsų aukštoji statyba siekia dangaus skliautus, mūsų tiltai perjuosia plačiausias upes, mūsų literatūros publikacija išleidimas aibe matuojasi, keliaujame teleskopų pagalba žvaigždžių keliais; išmatuojame jūsų gelmes; ištiriame organišką ir neorganišką pasaulio sudėjimą; ištiriame senovę gyvenusių tautų istorijas ir papročius; ieškome visokių iškasenų; išsijuo- se gyvenimo turtus krauju- me; išmėginame visoke- riopų smaguravimų; išbandome visokias kvailys- tes; vos priėmę visokio plauko "izmus" tuoj einame prie kitų; trupiname susisiekimo būdus; taupi- name laiką išrasdami vi- sokieropiškas mašinas; ieškome įvairiausių mūsų negalėms ir doros ligoms, ekonominiams trūkumams gyduolių; visokius mes būdus panaudojame, kad pagerinti žmogaus gyvenimą, kad padarius čia žemėje rojų. Bet gi, užmirš- tame naudotis visų svarbiausiu dėsniu ir gyduole — tikėjimu. Sis svarbiau- sias gyvenime elementas parodo kas gyvenime svarbu, kas gera, kas žmo- gui siektina ir sekina, koks žmogaus tikslas, kur ir kaip jis galys pasiekti laimę ir paskui ta laimę amžinai džiaugtis. Reikia

PICKWICK ALE

... Stiprus Ale,
Malonus Ale,
Kuris yra Vyrams
Tikru Džiaugsmu!

Brewed by HAFENREFFER & CO., INC. Boston, Mass. BREWERS SINCE 1870.

Iš Krano

PARODYK KRANĄ

Buteliuose

(12 onų ir pilnomis Kvortomis)

Kelionė į Kitą Pasaulio Kontinentą

(Tęsinys)

Traukinys užvažiuodavo ant aukšto kalno, o apa- čioje banguoja gražus eže- ras. Aplinkui kiek tik už- matai akimis, siūbuoja lieknos pušys apklotos sniegu.

Miškuotas kraštas, ta- čiau žmonių matyt esama darbsčių, miškai kertami, o jų vietose įsikuria ūki- ninkai.

Nuėjaučiame visi, kad jau netolimas ir Gotebor-

visados atsiminti katekiz- me paduotus žodžius, kad žmogaus protas duotas jam Dievą pažinti, jo va- lią, Jį mylėti, ir paskui su Juomi amžinai džiaugtis. Ryšis tarp Dievo ir žmo- gaus yra Tikėjimas; gi ti- kėjime glūdi priedermės, kurias reikia išpildyti. Kada žmogus tų Tikėjimo priedermių nesilaiko, jų nepildo, kaip dabartiniuo- se amžiuose esti, tuomet jis nuo Dievo atitolsta. Atsitolindamas nuo Dievo žmogus, kaip pirmiau bu- vo minėta, praranda savo sielos gravitacijos centrą — Dievą, ir žūva tamsy- bėse, patenka tuštumoje ir klaidžioja akiai pats nežinodamas ką benorįs.

Vadiname šią erą, šį modernų amžių civilizuo- tu, progresyviu, bet ka- dą arčiau įsižiūrime, pa- matome, kad dabartinę ci- vilizaciją užtiklo baisi kri- zė, koki dar žmonių istori- joje nebuvo žinoma. Vie- nintėlis mūsų išsigelbė- mas tai grįžimas prie to gilaus tikėjimo, kuris taip Viduriniuose Amžiuose žydėjo. Gerai suprato tie- kos šimtmečių atgal šv. Augustinas, kur glūdi žmonių laimė, kuomet iš- tarė tuos taip reikšmin- gus žodžius: — Sutvėrei- nus sau, Viešpatie, ir ne- nusiramins širdis mūsų kol neatsilsės Tavyje.

(Pabaiga)

gas. Štai ir priešpaskuti- nė stotis Alinesas. Visi su nekantrumu apstojo trau- kinio langus žiūri, kada darbininkų kvartalai. Na- mai vienodi didumu, dvie- jų aukštų, mediniai, visi sustatyti vienoje linijoje, visą tai teikia nepaprastai gražų vaizdą.

Dar trumpų porą tūne- lių ir traukinys pradėjo stoti, visi sujudo, pradėjo rinktis krūvon ir... Goteborgas.

Nemačiusiam didesnių miestų kaip Kaunas ar Klaipėda, Goteborgas at- rodo didelį didmiesį.

Tramvajų ir motorizuo- tų mašinų judėjimas ir ū- žimas, apkurtina nepri- pratusį žmogų.

Miestas savo dideliais pastatais neįmonuoja, ta- čiau savotiškas stilius čia krenta akysna. Krautuvių vitrinose bei langai puoši- mos jau Kalėdų šv. nors dar tebuvo gruodžio 7.

Pačių švedų mandagu- mas, bei traukinių, garlai- vių ir miestų švarumas mane stebino visą kelionę.

Uostas. Iš čia pradėsi- me didiąją kelionę per At- lanto vandenyną.

Mūsų kelionės vadovas p. Pranas Stankūnas, su- pažindino mus su pačiu uostu jo tvarka, nes jam teko šia linija važiuoti ke- letą kartų, todėl viskas gerai žinoma.

Buvo jau 4 val. Vakaro tamsa pridengė viską. Tūkstantinės žmonių mi- nios uoste tik skuba, tik juda. Klebesys ir kalbos skverbiasi ausyse, rodos, dar valandėlę ir viskas iš- nyks nuo žemės pavir- šiaus.

Matosi didžiulis laivas su parašu priekyje "Kung- sholm". Aplinkui plaukio- ja maži laivai, o toluoje

mėlyna berybė. Nejaukus šurpulis perėjo visą kūną kada kelmės nuo krašto į laivą, orkestras groja palydinčios maršus, gar- laivių sirenos kaukia, žmonių atsisveikinimai, visa tai teikė savotiškos simfonijos vaizdą ir gar- sus. Greitai prie naujos linkės, begalo daug pris- tatyta namukų, matyt tai darbininkų kvartalai. Na- mai vienodi didumu, dvie- jų aukštų, mediniai, visi sustatyti vienoje linijoje, visą tai teikia nepaprastai gražų vaizdą.

Dar trumpų porą tūne- lių ir traukinys pradėjo stoti, visi sujudo, pradėjo rinktis krūvon ir... Goteborgas.

Nemačiusiam didesnių miestų kaip Kaunas ar Klaipėda, Goteborgas at- rodo didelį didmiesį.

Tramvajų ir motorizuo- tų mašinų judėjimas ir ū- žimas, apkurtina nepri- pratusį žmogų.

Miestas savo dideliais pastatais neįmonuoja, ta- čiau savotiškas stilius čia krenta akysna. Krautuvių vitrinose bei langai puoši- mos jau Kalėdų šv. nors dar tebuvo gruodžio 7.

Pačių švedų mandagu- mas, bei traukinių, garlai- vių ir miestų švarumas mane stebino visą kelionę.

Uostas. Iš čia pradėsi- me didiąją kelionę per At- lanto vandenyną.

Mūsų kelionės vadovas p. Pranas Stankūnas, su- pažindino mus su pačiu uostu jo tvarka, nes jam teko šia linija važiuoti ke- letą kartų, todėl viskas gerai žinoma.

Buvo jau 4 val. Vakaro tamsa pridengė viską. Tūkstantinės žmonių mi- nios uoste tik skuba, tik juda. Klebesys ir kalbos skverbiasi ausyse, rodos, dar valandėlę ir viskas iš- nyks nuo žemės pavir- šiaus.

Matosi didžiulis laivas su parašu priekyje "Kung- sholm". Aplinkui plaukio- ja maži laivai, o toluoje

Linksmas motyvais tau- laus stikluo ir niūniu- jant "Svetimaj padangėj nemalonu ne..."

Kelionė įdomi. O kad keleiviai nenubodžiautų gali rasti įrengtą viso- kiausią pramogų, kas vis- kas duoda užmirti tai, kas vargintų.

Laivas įrengta tikrai prabangiškai, pagal pas- kutinius technikos reika- lavimus.

Įvairūs poilsio kamba- riai, skaityklos, šokių sa- lės, valgyklos, miegamieji, restoranai, visą tai teikia keleiviui neužmirštama- vaizdą ir parodo dabartinį modernizmą ir pasiektus laimėjimus.

Visose klasėse keliavo virš 400 žmonių, kaip tuo tarpu jame gali tilpti iki 2000 keleivių.

Mažas skaičius važiuo- jančių žmonių, leido vi- siems laisvai gyventi, ku- pėje po vieną keleivį.

Daugiausia keliavo šve- dų, mažumos sudarė, lie- tuviai, lenkai ir danai.

Įdomios buvo pirmosios dienos, kol susipažinom su laivo įrengimu, jo tvar- ka bei gyvenimu. Juo to- lvn, juo kelionė darėsi nuobodesnė, viskas pasi- darė naivu, viskas tas pats, tie patys žmonės ir laukiau, kada greičiau pa- simatys sausuma.

Kelionei įpusėjus, laivas įplaukė į rūką, pakilo smarki audra.

Keleivių nuotaika pasi- keitė, nematyti veiduose, kelionės džiaugsmo šypse- nos, pradėjo sirgti didžiū- ma jūros liga. Laivas smarkiai blaškomas lėtai tegalėjo įrtis priekyn.

Poilsis naktį pasidarė neramus, viskas, atrodo, virsta, sukasi, svaigsta galva.

Viena moteriškė, žydų tautybės, sirgo nuostabiai, visą kelionę išgulėjo lovo- je. Kaip kas galvojo, kad jai nebus lemta pamatyti Amerikos, tačiau viskas laimingai pasibaigė.

O! lietuviai stiprūs, kaip kiti gulėjo lovoje ir dejavo, tuo tarpu jie susi- rinkę visi dainavo lietuviš- kais motyvais liaudies dainėles, pašlapindami iš- džiuvusias lūpas lietuviš- kuju skystimu.

Tikrai, laivo įgula ir daug keleivių, rinkdavosi pasiklausyti, įdomavosi ir stebėjosi lietuviškumu.

Na, žinoma, visas mūsų pasisekimas priklausė nuo dainininko p. Stankūno. Lietuvio sielai daina yra įgimta, jis ją pamėgęs vi- sa širdimi ir kur tik jis eis, visur jį lydi daina, o širdis kurioje gyvena dai- na, sako, visados piktui yr uždara.

Kartą, radau mūsų dai- nininką p. Stankūną, besė-

dinti prie putojančio a- laus stikluo ir niūniu- jant "Svetimaj padangėj nemalonu ne..."

Pradėjo pasakoti prisi- minimus iš tėvynės: "Pen- ketą mėnesių išgyvenau tėviškėj Lietuvoj, tačiau, kiek gyvensiu, laikas nei- stengs išdildyti visą tą kiek per tą trumpą laiką pasiliko manyje gražių vaizdų".

"Devyniolikos metų bū- damas apleidžiau Lietuvą, — sako p. Stankūnas, — kiek prisimenu buvo di- džiausia anarchija. Didy- sis karas nuterėjo kra- stą palikdamas griuvėsių krūvas, tačiau greitai po nepriklausomybės atsta- tyta ir dabar atrodo graži ūkiška šalis.

Šiek tiek, — pareiškė p. Stankūnas, — apvertinųjų būklė yra Lietuvos ūki- ninkai, bet reik tikėtis, viskas savo laiku bus nor- malu.

Turėjau garbės Lietuvos radiofone pasirodyti su savo dainomis, — kalbėjo p. Stankūnas, — ir susi- laukiau didelį pasisekimą, taip pat buvo numatyta suruošti mano išleistu- vėms valstybės teatre koncertą, tačiau nelemtas įvykis, mano motulės mir- tis, viską panaikino.

Dar taip niekuomet ne- buvo, šis pavasaris ins- tinktyviai mane traukė į Lietuvą ir jaučiuos lai- mingas nuvažiavęs, nes- ant mano rankų paskuti- nį kartą užmerkė akis sen- galvėlė močiutė".

Vėlyvas vakaras ir abu bičiuliai susikabinę iš- žingsniavo nedrąsiais žin- gniais dainuodami: "ei- sim broleliai namo, na- mo..."

Bėgdavo dienos greitai, žiūrėk čia rytas, čia jau ir vakaras. Dažnai pamirš- davau viską ir nerūpestin- gas jaunystės džiaugsmo juokas išsiverždavo iš lū- pų su aistringa kvatoji- mu.

Perplaukus vidurį, jūra vėl pasidarė rami, vėl grį- žta senoji nuotaika, ligo- nių jau nėra, vienas kitas dar, lig prisvaizintas "sty- pčioja" su išblykusių vei- du, bet ir tas jau jaučiasi neberbložiausiai jeigu "iš- renlioja" j viršų.

Kelionė eina prie galo, visi išsiilgę kažka tai, kal- ba ir nesimastauja.

Štai pagaliau ir sulau- kėm naskutinės kapitono vakarienės.

Išnuošta valgykla gėlė- mis ir visiems keleiviams pasiūdintos kuo įvairiau- sios kepurės. teikia ir juo- kingą ir gražų vaizdą.

Antanas Tamulis.

(Bus daugiau)

MALDAKNYGĖS

- "Pulkim Ant Kelių", juodais odos apdarais \$2.50
 "Vyrai Broliai" specialė vyrams maldaknygė atspausdinta ant šilkinės popieros \$1.30
 „Maldų Rinkinėlis“, juodais odos apdarais \$1.50
 „Maldų Rinkinėlis“, juodais audeklo apdarais75
 „Maldų Rinkinėlis“, baltais celoloido apd.90
 „Maldaknygė“ mažo formato juodais audeklo apdarais60
 „Jėzau, Pas Mane Ateiki“, specialė mažytė vaikams pritaikinta maldaknygė, juodi apdarai, paaukuoti kraštai40
 „Naujas Aukso Altorius“ \$1.00

Darbininkas, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Telefonas: Plaza 1350.

JONAS GREBLIAUCKAS

Graborius ir Balsamutojas
 423 S. Paca Street
 BALTIMORE, MD.

TINKAMI SCENAI VEIKALAI

DRAMOS, sutaisė Jonas Tarvidas. Šioje knygoje tilpsta "tris veikalai: "GERMANA", 2 aktų. Vaidina 2 vyrai ir 7 moterys. "FABIOLA", 5 aktų. Vaidina 12 asmenų ir grupę. Dalyvauja 7 vyrai, 5 moterys, minia, sargai ir kareiviai. "LIURDO STEBŪKLAS", 4 aktų drama. Dalyvauja 21 moteris. Šios knygtės kaina 65c.
 DILPELIS MINISTERIJOJE TARNAUJA, parašė Sofija Čiurlienienė. Tilpsta monologas ir laiškai. Kaina 15c.
 EMES IR KALBEK, parašė J. V. Kovas. Joje tilpsta vakarų programoms prakilbių, monologų, dialogų ir deklamacijų 30c.
 ESUMAS III Dramos dalis "Gims Tautos Genius", parašė kun. L. Vaičekauskas 10c.
 GYLIUKINGAS VYRAS, 2 aktų komedija ir CICILIKAS, mo- nologas. Sutaisė J. Tarvydas. Komedijoje dalyvauja 9 asmenys, 6 vyrai ir 3 moterys 15c.
 IŠGANYMO APSIREIŠKIMAI arba Atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzus Kristus. Sutaisė V. Juozas K...s. Vaidinimas su dai- nomis. Dalyvauja 65 asmenys ir choras. 50c.
 KNARKIA PALIEPUS 1-no akto komedija. Sulietuvino Ginei- tis. Vaidinime dalyvauja 4 asmenys — 3 vyrai ir 1 moteris. Kaina 15c.
 SNIEGAS, 4-rių veiksmų drama. Vertė V. Akelaitis. Dalyvau- ja 6 asmenys — 3 vyrai ir 3 moterys 35c.
 UBAGU BEI ELGŲ GUDRUMAS, 3 veiksmų komedija, para- šė Seirijų Juozukas. Dalyvauja 12 asmenų, 8 vyrai ir 4 mot. 25c.
 VIENUOLIO DISPUTA SU RABINU 1-no veiksmo juokai. Su- lietuvino Vaidelutis. Dalyvauja 4 asmenys — 4 vyrai 15c.
 UBAGU AKADEMIJA ir UBAGU BALIUS, vienoje knygoje dvi komedijos su dainomis. Parašė Seirijų Juozukas. Ubagu Akade- mijoje dalyvauja 5 asmenys ir 5 poros ubagų. Ubagu Baliuje da- lyvauja 5 poros ubagų ir kiti 3 asmenys. Kaina 35c.
 VAIKU TEATRAL Tilpsta trys veikaleliai: "Istysime pas- leli", "Antanukas našlaitis" ir "Mėginimas" 15c.
 Visi užsakymai prašome siųsti: "DARBININKAS", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Ketvirtas Išminčius

PASAKA

Ciesoriaus Augusto karaliaus dienose, ir Herodui būnant Jeruzaliaus karaliumi, gyveno Ekbatanos mieste, tarpe Persų kalnų, tulas žymus žmogus, vardu Artabanas.

Vieną vakarą tarpduryje, jis sveikino savo svečius. Jis buvo aukštas, tamsus, žmogus apie 40 metų amžiaus, akylomis, žibančiomis akimis plačioj kaktoj, griežtu, švelnių lūpų; vyras narsus ir rimtas.

"Sveiki", viešliai kalbėjo, lipšniu, maloniu balsu. "Sveiki mano draugai; ramybė jums. Visi mielai laukiami, mano namai nušvito su jūsų atsilankymu".

Suėjus visiems svečiams, Artabanas stėjo jų tarpe ir rimtai prabilo: "Mano draugai, ar gi žvaigždės, ne Amžinojo mintys? Jos ir nurodo Amžinojo darbus. Aš dangų nagrinėju, ir šią vasarą mačiau dvi žvaigždes susitelkiant ir taikantis į Žydų žemę. Ir nauja žvaigždė kilo vieną naktį ir pranyko. Tos dvi žvaigždės vėl artinasi ir šį vakarą susijungs. Tris Išminčiai laukia manęs Babilone. Jei žvaigždė prašvies, jie lauks manęs 10 dienų ir keliausime į Jeruzalę, pamatyti ir pagarbinti prižadėtą Izraelio Karalių. Nes jau atėjo laikas. Danielius, Žydų pranašas, pranašavo šiais žodžiais: "Žinok taiki ir dėjis: širdį: nuo to laiko kada žodis išeis, kad Jeruzalė vėl turi būti atstatyta iki Kristaus, ano Kunigaikščio, yra septynis savaitės bei šešesdešimt ir dvi savaitės". O kita pranašystė: "Ateis žvaigždė iš Jokūbo ir sceptras kelsis iš Izraelio!"

"Aš tikiuosi, kad žvaigždė prašvies šią naktį. Jau prisirengęs kelionėn. Pardaviau savo namus ir visą savastį ir nusipirkau šiuos tris brangius akmenis: be suras gimstančio Karaliaus. Jei nujos, tas žmogelis ančio tris kilnius brangtales gal atsieivintu. Ar akmenis: vienas mėlynas

kaip nakties dangus, antiras raudonas lyg aušros spindulys, o trečias tyras kaip kalno sniegas. "Aš prašau jus," tęsė Artabanas, "važiuokite su manim, kad turėtumėte laimę atrasti Karalių ir jam tarnauti, nes jis taip vertas tarnystės".

Bet jo draugai viens po kito atsisakė. Pirmas tarė, kad per senas, antras užsiėmęs su pinigais, kitas turi jauną pačią. Ir atsiitraukė. O Artabanas liko vienišas. Nusiminęs, šio daržan, atsikreipė į Rytus ir laukė žvaigždės. Štai, jam bežiūrint, šoko kibirkštis iš tamsos, tarsi apsisupęs raudonomis ir geltonomis grazybėmis: kilo aukštyn ir pasirodė, baltas spindėjimas.

Artabanas nulenkę galvą. "Tai ženklas", sakė jis, "Karalius ateina, ir aš eisiu Jį sutikti".

Dar saulei nekilus, rūkui nuo žolės nepranykus, jau buvo Artabanas ant žirgo, skubėdamas sutikti kitus Išminčius. Suprato Ketvirtas Išminčius, kad jokių būdų negali gauti. Tris šimtus mylių turėjo joti, o i die-ną gali nužygiuoti tik tris dešimtis mylių.

Jojo ir jojo, dieną po dienos, per kalnus, per tyšvius, jie lauks manęs 10 dienų ir keliausime į Jeruzalę, pamatyti ir pagarbinti prižadėtą Izraelio Karalių. Nes jau atėjo laikas. Danielius, Žydų pranašas, pranašavo šiais žodžiais: "Žinok taiki ir dėjis: širdį: nuo to laiko kada žodis išeis, kad Jeruzalė vėl turi būti atstatyta iki Kristaus, ano Kunigaikščio, yra septynis savaitės bei šešesdešimt ir dvi savaitės". O kita pranašystė: "Ateis žvaigždė iš Jokūbo ir sceptras kelsis iš Izraelio!"

"Aš tikiuosi, kad žvaigždė prašvies šią naktį. Jau prisirengęs kelionėn. Pardaviau savo namus ir visą savastį ir nusipirkau šiuos tris brangius akmenis: be suras gimstančio Karaliaus. Jei nujos, tas žmogelis ančio tris kilnius brangtales gal atsieivintu. Ar akmenis: vienas mėlynas

kaip nakties dangus, antiras raudonas lyg aušros spindulys, o trečias tyras kaip kalno sniegas. "Aš prašau jus," tęsė Artabanas, "važiuokite su manim, kad turėtumėte laimę atrasti Karalių ir jam tarnauti, nes jis taip vertas tarnystės".

Bet jo draugai viens po kito atsisakė. Pirmas tarė, kad per senas, antras užsiėmęs su pinigais, kitas turi jauną pačią. Ir atsiitraukė. O Artabanas liko vienišas. Nusiminęs, šio daržan, atsikreipė į Rytus ir laukė žvaigždės. Štai, jam bežiūrint, šoko kibirkštis iš tamsos, tarsi apsisupęs raudonomis ir geltonomis grazybėmis: kilo aukštyn ir pasirodė, baltas spindėjimas.

Artabanas nulenkę galvą. "Tai ženklas", sakė jis, "Karalius ateina, ir aš eisiu Jį sutikti".

Dar saulei nekilus, rūkui nuo žolės nepranykus, jau buvo Artabanas ant žirgo, skubėdamas sutikti kitus Išminčius. Suprato Ketvirtas Išminčius, kad jokių būdų negali gauti. Tris šimtus mylių turėjo joti, o i die-ną gali nužygiuoti tik tris dešimtis mylių.

Jojo ir jojo, dieną po dienos, per kalnus, per tyšvius, jie lauks manęs 10 dienų ir keliausime į Jeruzalę, pamatyti ir pagarbinti prižadėtą Izraelio Karalių. Nes jau atėjo laikas. Danielius, Žydų pranašas, pranašavo šiais žodžiais: "Žinok taiki ir dėjis: širdį: nuo to laiko kada žodis išeis, kad Jeruzalė vėl turi būti atstatyta iki Kristaus, ano Kunigaikščio, yra septynis savaitės bei šešesdešimt ir dvi savaitės". O kita pranašystė: "Ateis žvaigždė iš Jokūbo ir sceptras kelsis iš Izraelio!"

"Aš tikiuosi, kad žvaigždė prašvies šią naktį. Jau prisirengęs kelionėn. Pardaviau savo namus ir visą savastį ir nusipirkau šiuos tris brangius akmenis: be suras gimstančio Karaliaus. Jei nujos, tas žmogelis ančio tris kilnius brangtales gal atsieivintu. Ar akmenis: vienas mėlynas

re šalto vandens mirštančiam žydui? "O Dieve Teisingasis! Nurodyk man ką daryti", maldavo jisai.

Sugrįžo prie sergančio keleivio. Nunešė jį pavėsi; davė vandens ir vaistų. Valandą po valandos gydė ligonį, ilgai, tas žmogus atvėrė akis. "Kas tu čia per viens?" jis sumurmėjo. "Aš esu Artabanas važiuoju į Jeruzalę ieškodamas Jo kurs gimusias Žydų Karaliū. Jau nebegaliu gauti. Va, palieku duonos ir vyno, galėsi grįžti į namus. O aš skubiuos į kelionę".

Žydas pakėlė savo drebančią ranką dangaus link. "Te Dievas Abrahomo ir Isaako ir Jokubo palaimina tavo pasiryžimą." Bet va, ką sakau. Kristus negims Jeruzalėje. bet Betliejuje, nes parašyta: "Ir tu Betliejau, Judo žeme, nieku būdu neesi mažiausi tarp miestų Judo vietu; nes iš tavęs kils vadas, kurs valdys mano tautą, Izraelį!"

Visu įtempimu jojo Artabanas ir galop pasiekė nurodytą vietą. Deja! Nebuvo Išminčių. Niekas, tik neužmatomas tyrėnas. Bet štai, pamatė raštuką: "Mes laukėme iki vidurnakčio, daugiau nebegalime laukti. Važiuojame ieškoti Karaliaus. Sek mus per tyrus".

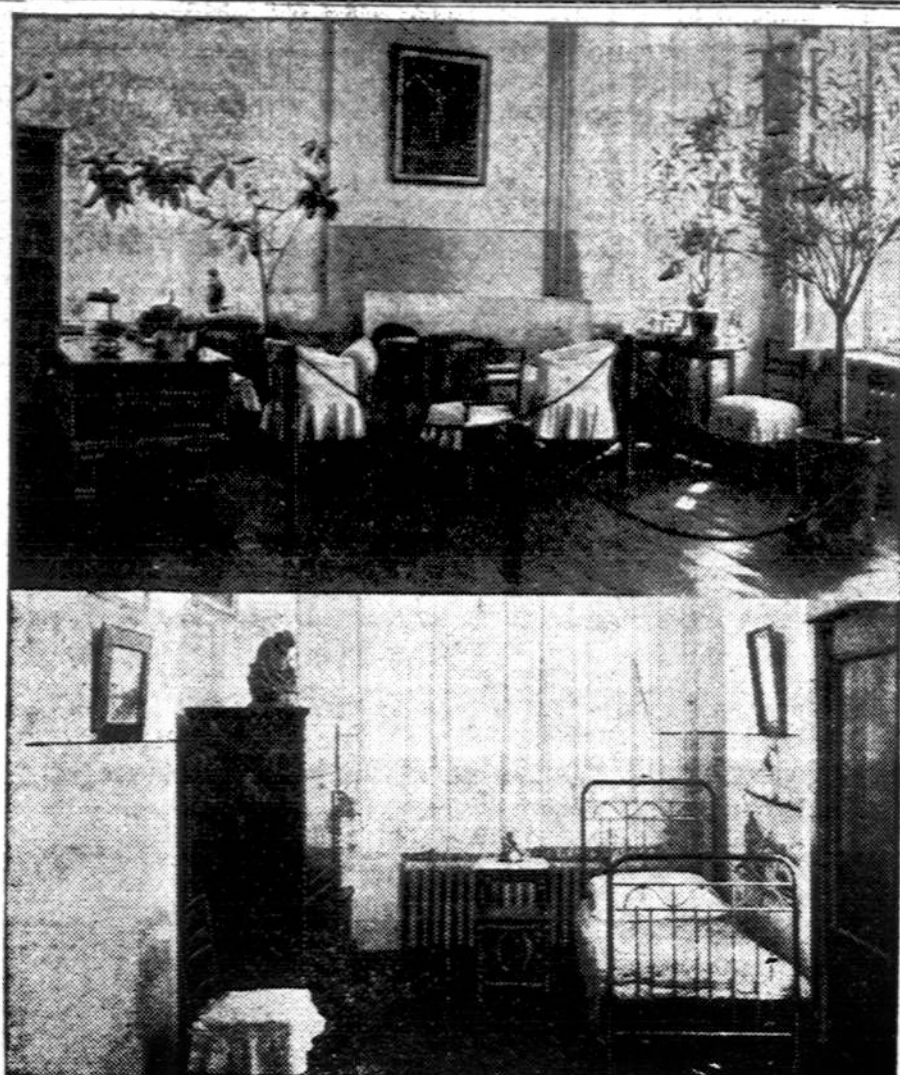
"Kaip aš galiu sekti juos per tyrus", verkė Artabanas. "Turėsiu parduoti mano brangakmenį, sapiną, nusipirkti kupranugarį ir keliauti. Viską praradau, kad sustojau pasigailėti elgetos!"

Savaite po savaitės žygiavo Artabanas, ir galop atvyko į Betliejų, tris dienas po Trijų Karalių. Sustojo prie lūšnelės, kame girdėjo jaunos motinėls balsą dainuojant Kūdikėliui. Ji jam pasakė, kad tris dienas atgal svetimi Karaliai buvo atvykę, bet ūmai vėl iškeliavo; o ta naktį naktį Juozapas su Motina ir vaikeliu dingę kažin kur. Žmonės kalba, kad kareiviai ateis į miestą.

Staiga kilo riksmas: "Kareiviai, Herodo Kareiviai, užmušą mūsų kūdikius". Motinėls veidas nublūško, pagriebė vaikelį ir bėgo į kampa pasislėpti. Artabanas skubėnosi prie durių ir ten stovėjo tarpduryje. Per gatvės artinosi kareiviai, kruvinomis rankomis ir krauju tekančiais kalavijais. Jau beveik nustūmė Artabaną kareivių kapitonas, kai Išminčius jį prakalbėjo: "Palikite mane ramybėje; žiūrėk ką tau duosiu kapitone, jei manęs klausysi". Atidarė duris, kurioje laikė antrą brangakmenį, rubiną, raudoną kaip kraujas. Gobsu-mas sužibėjo kapitono akyse, ištiesė ranką, "Eikite, sau", sušuko kareiviams, "nėra čia jokio kūdikio".

"Teisybės Dieve", verkė Artabanas, "atdaviau antrą mano brangakmenį. Atdaviau žmogui ką norėjau Dievui duoti. Ar aš kada pamatysiu mano Karalių?"

Bet motinos balsas džiaugsmingas ir švelnus pratarė iš užkampio: "Telaimina tave Viešpats ir užlaiko. Tegul Jisai tau parodė savo veidą ir pasi-

Vaižganto Muziejus Vytauto D. universiteto rūmuose. Viršuje: darbo kambario, bibliotekos ir svečių kambario baldai; apačioje — miegamasis kambarys.

gaili tavęs. Tegul Jis atkreipia savo akį į tave ir suteikia tau ramybę".

Praėjo metai. Visur vaikštinėjo Artabanas, ieškodamas Karaliaus, Babilone, Egipte, Jeruzalėje. Vieną kartą jis susitiko su Žydų Mokytoju ir tasai jam papasakojo tuos graudingus žodžius: kad Mesijas bus visų peiktas ir niekintas, sopulių žmogus ir pilnas skausmų. Ir Žydų mokslinčius patarė jam ieškoti Mesiją tarp vargdenių ir ligotų, atmetusių ir prašalintų.

Ir vėl Artabanas keliavo ilgas metus nuo vietos į vietą; bet dabar tarp kenčiančių ir vargdenių. Valgydino alkanus ir girdė trokštančius; lankė sergančius ir paguodė nelaisvius. Ir metai greitai praėjo jam darant gerą. O visą tą laiką nešiojo su savim didžią brangų perlą, kaip duoklę karaliui, jai kada Jį sutiks.

Trys ir tris-dešimtis metų pralinko Artabano gyvenimo, o jis vis dar kaip šventkeleivis, ieškas šviesos. Pavargęs, susilpnėjęs ir besirengias mirti, pasivakarinėdamas grįžo Jeruzalėn. Daug sykių čia buvęs, bet dabar balselis šnibždėjo jo širdyje, kad gal sulauks, pasieks savo tikslą ir širdies troškimą.

Bet šandie toks didelis neramumas, judėjimas, minios grūdandis laukan per miesto vartus. Žmonės susijaudinę, viens su kitu balsiai ginčijas. "Kur einate?" klausė Artabanas. "Einame ant Golgotos kalno, nes bus nukryžiuoti Jėzus iš Nazareto ir du piktadarių. Jėzus žmonių numylėtinis, bet nuteistas mirti rabinų ir vyresniųjų, nes Jis sako esąs Dievo Sūnumi. Ir Pilotas nutaisė Jį prikalti prie Kryžiaus, nes sakė esąs Žydų Karaliumi".

Sujudo Artabano širdis. Ar čia tas vaikelis iš Betliejaus, gimė 33 metų atgal? Ar čia tasai Karalius, peiktas ir paniekintas? Džiaugsmingai plakė Išminčio širdis: "Turiu parskutinį brangakmenį, perlą, eisiu ir atvaduosiu Jį iš nelabų rankų".

Ir senelis sekė minias į Golgotą. Bet štai per gatvę maršavo pulkas kareivių, velkančių mergaitę

sudraškytai drabužiais ir sudraikytai plaukais. Pamačiusi garbingą senelį, ūmai ištruko iš kareivių ir puolė po Išminčio kojomis. "Pasigailėk manęs!" — sušuko mergaitė, "Gelbėk mane dėl Dievo meilės." Sudrebėjo Artabanas. Vieną perlą teturėjo, ar su ta išpirkti mergaitę? Bet ką gi su Karaliumi, tą ką Dievui buvo pasakęs? Staiga prašvito šviesa jo sieloje. "Ką duodi žmogui, duodi Dievui!"

Išsiėmė perlą ir įdėjo į mergaitės ranką: "Va tavo išpirkimas, duktė! Pasikutinis mano turtas kurį Karaliui laikiau. Niekas dabar neturiu nunešti mano Karaliui".

Bekalbant, staiga dangus aptemo, žemė sudrebėjo, namai pradėjo svyruoti. "Bet — mane sau Artabanas, — "Ko turiu bijoti? Praeikvojau gyvenimą ir brangakmenis; neradau Karaliaus". Vėl susijudino žemė, nukrito akmuo jam ant galvos ir pertrėnkė Artabaną, kruviną ant žemės. Ir štai išgirdo atvaduota mergaitė, auksinį balselį skambant tamsoje, lig muzika iš dangaus. Nesuprato: nieko nematė. Bet Išminčius atsiliespė: "Ne taip, Viešpatie mano! Kada aš tave mačiau alkaną ir tave valgydinu, trokštantį ir Tave girdžiau? Kada aš Tave mačiau svečią ir Tave priimiau, ar nuogą ir Tave pridengiau? Ar kada aš Tave mačiau ligonį ar kalėjime ir atėjau pas Tave? Trisdešimtis ir tris metus Tave ieškojau; nemačiau Tavo veido, ne, tarnavau Tau, mano Karaliau".

Ir vėl girdėjo mergaitės, atsakantį balsą, saldų ir meilų. Dabar jis suprato balsą: "Ištikrųjų, aš sakau tau, kiek kartų tu padarei vienam šitų mano mažiausiųjų brolių, man padarei!"

Rami grozybė prašvito Artabano veide. "Aš turiu eiti pamatyti tą žmogų iš Nazareto", jis tarė sau. "O gal tai yra tas Karalius paniekintas, išjuoktas, atmetas?" Eina jis į Kalvarijos kalną, vos pasivilkdamas, stumdomas iš visų pusių, tai kareivių, tai žmonių minios, kuri dideliu smarkumu grūmėsi į kalną. Senelis dūsavo: "O kad tik aš galėčiau pa-

Pennsylvanijos Žinios

MINERS MILLS, PA.

PADEKA

Reiškiame nuoširdžią padėką savo mylimiems Gerardams už aukas ir dovanas suteiktas mums Kalėdų švenčių proga ir metų bėgyje. Reiškiamę ypatingą padėką Sodalietais, kurios gražiai pasirodė suteikdamos gausią dovaną Naujuose Metuose. Esame dėkingos už visas geradarybes mums suteiktas. Lai naujai užgimęs Kūdikėlis Jėzus atlygina jums gausiai, suteikdamas jums daug dvasiškų malonių kaip atlyginimą už

siekti kalna! Jau mano gyvenimo dienos baigiasi".

Šiaip taip pasiekė kalno viršūnę. Štai baisus reginys. Trys kryžiai, ant kurių kabo trys nusikaltėliai. Senelis artinasi prie kryžių. Dabar kokia, nepaprasta, baisi tyla vles-patauja tarpe tos didžios žmonių minios. Visi klausos, visų akys įmeigtos į vidurinį kryžių. Ir štai balsas nuo vidurinio kryžiaus, silpnas bet pasiekęs kiekvieno širdį: "Tėve, atleisk jiems, nes nežino, ką darą". O negirdėtas dalykas, jog meldžiasi už savo žudytojus. Senelis sau sako, "Tai ištikrųjų tas yra Karalius, kurio ieškojau per visą savo gyvenimą!" Vėl klausosi. Dabar balsas išsina nuo kryžiaus po dešinės: "Viešpatie, atsimink mane, kaip įėjai į savo karalystę!" O Jėzus Karalius jam atsakė: "Iš tikrųjų sakau tau, šiandien tu būsi su manim rojuje". Senelis giliai atsiduso ir pakėlė savo širdies balsą: "O Viešpatie, mano gyvenimo dienos jau pasibaigė, visas dovanas, kurias norėjau tau dabar duoti, žmonėms atdaviau, dėl Tavo meilės. Priimk mane į savo karalystę". Jėzus pažvelgė meiliai į jį ir senelio širdis prisipildė neišpasakytu saldumu. Tai jam atlyginimas jau šiame gyvenime ir pradžiai ateinančio. Išminčius su-smuko ant žemės ir atdavo vė savo sielą į Viešpaties rankas. Jam nebuvo lemta matyti naują karalių Betliejuje. Jis Jį pamatė ant Kalvarijos kalno.

Kelionė baigta. Jo tur-tai priimti. Ketvirtas Išminčius surado Karalių.

jūsų geras ir duosias širdis.

Giliai dėkingos,
Nukryžiuoto Jėzaus
Seselės.

Iš Miners Mills, Pa.

NEWTOWN, PA.

"PIEMENELIŲ MISIOS"
VILOJE

Jau visi žino Seselių Kazimieriečių Juozapo Marijos Vilą Newtowne, Pa., kur Seselės yra isteigusios Rytams mergaičių akademiją. Tat, Rytai, ypač Pennsylvaniečiai, turėtų tai ivertinti ir Seselės Kazimierietės būti dėkingi ir leisti čia savo dukreles, kur jos gražiai lavinamos ir auklėjamos. Sunkiau joms buvo visame, kol neturėjo kapelionės, gi dabar, turint kapelioną, kas kita. Tat ir Kalėdos Viloje buvo tarsi malonesnės, nes ir čia šiemet buvo vidurnaktyje "Piemenėlių mišios", į kurias susirinko visos apylinkės lietuviai, buvo net ir iš Philadelphiajos (25 mylios). Prisirinko pilna koplyčia tikinčiųjų. Kaip gražiai Seselės papuošė vainikais koplyčią, ypač altorius gyvomis gėlėmis. Kaip gražiai paruoštas "Betliejus", kokios gražios, tikrai meniškos (iš Italijos) figūros, ypač Kūdikėlio Jėzaus, kuris nekalta kūdikėlio šypsena ir išskęstomis rankutėmis tarsi visus prie savęs traukia. Gi Seselės savo švelniais balsais taip gražiai giedojo, kad tarsi girdėjai angelų chorą. Gražūs Seselių giedojimas visus paveikė ir sujaudino. Susijaudinęs buvo per pamaldas ir kapelionas kun. M. J. Brundza, kuris ir pamokslą sakė pro ašaras. Taip, tyli naktis, šventa naktis! Tai išpūdingas buvo momentas, kuris visuose padarė gilaus išpūdžio. Komunią vidurnaktyje priėmė netik Seselės, bet ir visi vyrai. Taip, reikšmingos Kalėdose "Piemenėlių mišios"...

Bijūnas.

"Aš matau pasaulyje galingų pastangų, drąsių bandymų pasiekti gražiausią idealą, kokį tik žmogaus protas gali nuvokti, bet, iš kitos pusės, bujoja žemoji, aistra, kurios pavyzdžiui, kaip tik dabar matome žmonių gyvenime" (Kettleris).

Padarome Įvairius Spaudos Darbus

Kaip Tai:

Atsišaukimus,	Vestuvėms užkvietimus,
Korteles,	Laiškus,
Atvirutes,	Konstitucijas,
Programus,	Posterius,
Tikietus,	Blankas,
Vizitines korteles,	ir t.t. ir t.t.

DARBININKAS,

366 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ
MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigeriti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271